

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
ul. Jana Kilińskiego 1
15-089 Białystok

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **lekarsko-dentystyczny**

1. Poziom/y studiów: **studia jednolite magisterskie**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹: **nauki medyczne**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny: **nie dotyczy**

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

A.W1 zna i rozumie struktury organizmu ludzkiego: komórki, tkanki, narządy i układy ze szczególnym uwzględnieniem układu stomatognatycznego;

A.W2 zna i rozumie rozwój narządów i całego organizmu ze szczególnym uwzględnieniem narządu żucia;

A.W3 zna i rozumie budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym i czynnościowym;

A.W4 zna i rozumie rolę układu nerwowego dla funkcjonowania poszczególnych narządów;

A.W5 zna i rozumie znaczenie czynnościowe poszczególnych narządów i tworzonych przez nie układów

A.W6 zna i rozumie anatomiczne uzasadnienie badania przedmiotowego

B.W1 zna znaczenie pierwiastków głównych i śladowych w procesach zachodzących w organizmie z uwzględnieniem podaży, wchłaniania i transportu;

B.W2 zna znaczenie elektrolitów, układów buforowych i reakcji chemicznych w układach biologicznych;

B.W3 zna biochemiczne podstawy integralności organizmu ludzkiego;

B.W4 zna budowę i funkcje ważnych związków chemicznych występujących w organizmie ludzkim, a w szczególności właściwości, funkcje, metabolizm i energetykę reakcji: białek, kwasów nukleinowych, węglowodanów, lipidów, enzymów i hormonów;

B.W5 zna zasady gospodarki wapniowej i fosforanowej;

B.W6 zna rolę i znaczenie płynów ustrojowych z uwzględnieniem śliny;

B.W7 zna zasady statyki i biomechaniki w odniesieniu do organizmu ludzkiego;

B.W8 zna mechanikę narządu żucia;

B.W9 zna metody obrazowania tkanek i narządów oraz zasady działania urządzeń diagnostycznych służących do tego celu;

B.W10 zna zasady działania urządzeń ultradźwiękowych;

B.W11 zna zasady fotometrii i światłowodów oraz wykorzystania źródeł światła w stomatologii;

B.W12 zna zasady działania laserów w stomatologii;

B.W13 zna zasady działania sprzętu stomatologicznego;

B.W14 zna podstawowe pojęcia z zakresu biologii i ekologii;

B.W15 zna współzależności między organizmami w ekosystemie;

B.W16 zna interakcje w układzie pasożyt - żywiciel;

B.W17 zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu genetyki i biologii molekularnej;

B.W18 zna kliniczne zastosowanie zasad genetyki;

B.W19 posiada wiedzę z zakresu funkcji życiowych człowieka;

B.W20 posiada wiedzę z zakresu neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;

- B.W21 zna zasady równowagi kwasowo-zasadowej oraz transportu tlenu i dwutlenku węgla w organizmie;
- B.W22 zna zasady metabolizmu i żywienia;
- B.W23 zna wartość liczbową podstawowych zmiennych fizjologicznych i potrafi zinterpretować zamiany wartości liczbowych;
- C.W1 zna rodzaje/gatunki oraz budowę wirusów, bakterii, grzybów i pasożytów, ich cechy biologiczne i mechanizmy chorobotwórczości;
- C.W2 zna i potrafi opisać fizjologiczną florę bakteryjną człowieka;
- C.W3 zna i rozumie podstawy epidemiologii zakażeń wirusowych, bakteryjnych, grzybiczych i pasożytniczych, a także dróg szerzenia się zakażeń w organizmie człowieka;
- C.W4 zna gatunki bakterii, wirusów i grzybów będących najczęstszymi czynnikami etiologicznymi zakażeń infekcji;
- C.W5 zna podstawy dezynfekcji, sterylizacji i postępowania aseptycznego;
- C.W6 zna czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne;
- C.W7 zna budowę układu odpornościowego i rozumie jego rolę;
- C.W8 zna humoralne i komórkowe mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej oraz mechanizmy reakcji nadwrażliwości i procesów autoimmunologicznych;
- C.W9 zna i rozumie zjawisko powstawania lekooporności;
- C.W10 posiada podstawową wiedzę z zakresu immunodiagnostyki i immunomodulacji;
- C.W11 posiada podstawową wiedzę na temat patomechanizmu chorób alergicznych, wybranych chorób uwarunkowanych nadwrażliwością, autoimmunizacyjnych i niedoborów odporności;
- C.W12 zna i potrafi opisać pojęcia: homeostazy, adaptacji, oporności, odporności, skłonności, podatności, mechanizmów kompensacyjnych, sprzężeń zwrotnych i mechanizmu „błędnego koła”;
- C.W13 zna i rozumie pojęcie zdrowia i choroby, mechanizmów powstawania oraz rozwoju procesu chorobowego na poziomie molekularnym, komórkowym, tkankowym oraz ogólnoustrojowym, objawów klinicznych choroby, rokowania i powikłań choroby;
- C.W14 zna i potrafi omówić mechanizmy odczynu zapalnego i gojenia się ran;
- C.W15 zna podstawowe zaburzenia: regulacji wydzielania hormonów, gospodarki wodnej i elektrolitowej, równowagi kwasowo-zasadowej, pracy nerek i płuc oraz mechanizmy powstawania i skutki zaburzeń w układzie sercowo-naczyniowym, w tym wstrząs;
- C.W16 zna metody diagnostyczne wykorzystywane w patomorfologii oraz rolę badań laboratoryjnych w profilaktyce i rozpoznawaniu zaburzeń narządowych i układowych;
- C.W17 zna znamiona śmierci, zmiany pośmiertne, zasady techniki i diagnostyki sekcyjnej zwłok;
- C.W18 zna i rozumie mechanizmy działania leków oraz farmakokinetykę i biotransformację poszczególnych grup leków;
- C.W19 zna wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania leków, ich dawkowanie, działania niepożądane i toksyczne oraz interakcje między lekami;
- C.W20 zna i rozumie zasady terapii zakażeń wirusowych, bakteryjnych, grzybiczych i pasożytniczych;
- C.W21 zna i rozumie zasady zapobiegania i lękwowi oraz zwalczania ich, a także farmakologię leków stosowanych w stanach zagrożenia życia;
- C.W22 zna zasady zapisywania wybranych postaci leków gotowych i magistralnych na receptę;

- C.W23 zna wyposażenie gabinetu stomatologicznego i instrumentarium stosowane w zabiegach stomatologicznych;
- C.W14 zna definicję oraz klasyfikację podstawowych i pomocniczych materiałów stomatologicznych;
- C.W25 zna skład, budowę, sposób wiązania, właściwości oraz przeznaczenie i sposób użycia materiałów stomatologicznych;
- C.W26 zna i potrafi opisać właściwości powierzchniowe twardych tkanek zęba oraz biomateriałów stomatologicznych;
- C.W27 potrafi zdefiniować zjawisko adhezji i mechanizmów wytwarzania adhezyjnego połączenia oraz procedury adhezyjnego przygotowania powierzchni szkliwa i zębiny oraz biomateriałów stomatologicznych;
- C.W28 zna podstawowe procedury kliniczne rekonstrukcji tkanek twardych zębów leczenia endodontycznego oraz metody i techniczno-laboratoryjne procedury wykonawstwa uzupełnień protetycznych;
- C.W29 zna mechanizmy degradacji (korozji) biomateriałów stomatologicznych w jamie ustnej i ich wpływ na biologiczne właściwości materiałów.
- C.W30 zna i rozumie mechanizmy prowadzące do patologii narządowych i ustrojowych, w tym chorób infekcyjnych, inwazyjnych, autoimmunologicznych, z niedoboru odporności, metabolicznych i genetycznych
- C.W31 zna i rozumie wpływ na organizm pacjenta czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych oraz awitaminoz i stresu
- C.W32 zna i rozumie podstawowe procedury kliniczne profilaktyki periodontologicznej
- C.W33 zna i rozumie podstawowe procedury kliniczne profilaktyki ortodontycznej
- D.W1 zna i rozumie aktualne poglądy na temat: społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;
- D.W2 zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i przemoc w wybranych instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza dentysty w jej rozpoznawaniu
- D.W3 rozumie symboliczne znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe; zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;
- D.W4 rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem i pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;
- D.W5 rozumie funkcjonowanie podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz społeczną rolę lekarza i lekarza dentysty
- D.W6 posiada znajomość podstawowych psychologicznych mechanizmów funkcjonowania człowieka w zdrowiu i chorobie;
- D.W7 zna prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka i rolę rodziny pacjenta w procesie leczenia;
- D.W8 zna i rozumie problematykę adaptacji pacjenta i jego rodziny do choroby jako sytuacji trudnej; oraz do związanych z nią wydarzeń w tym umierania i procesu żałoby rodziny;
- D.W9 rozpoznaje mechanizmy radzenia sobie ze stresem i jego rolę w etiopatogenezie i przebiegu chorób;

- D.W10 zna mechanizmy uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz cele i sposoby leczenia;
- D.W11 zna zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;
- D.W12 posiada znajomość zasad altruizmu i odpowiedzialności klinicznej;
- D.W13 zna i rozumie zasady funkcjonowania zespołu terapeutycznego
- D.W14 zna imperatyw i wzorzec zachowania lekarza i lekarza dentystry ustalony przez samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy-dentystów;
- D.W15 zna normy odnoszące się do praw pacjenta;
- D.W16 historię medycyny, ze szczególnym uwzględnieniem historii stomatologii;
- D.W17. proces kształtowania się nowych specjalności w zakresie dyscypliny naukowej – nauki medyczne i osiągnięcia czołowych przedstawicieli medycyny polskiej i światowej
- E.W1 rozumie związek między nieprawidłowościami morfologicznymi a funkcją zmienionych narządów i układów oraz objawami klinicznymi a możliwościami diagnostyki i leczenia;
- E.W2 zna podstawowe metody badania lekarskiego oraz rolę badań dodatkowych w rozpoznawaniu, monitorowaniu, rokowaniu i profilaktyce zaburzeń narządowych i układowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich oddziaływania na tkanki jamy ustnej;
- E.W3 zna etiopatogenezę i symptomatologię chorób układu oddechowego, krążenia, krwiotwórczego, moczowo-płciowego, immunologicznego, pokarmowego, ruchu oraz gruczołów dokrewnych, ze szczególnym uwzględnieniem chorób, których objawy występują w jamie ustnej;
- E.W4 zna zasady postępowania z poszkodowanymi w urazach wielonarządowych;
- E.W5 zna zasady organizacji akcji ratunkowej w katastrofach i awariach, fazy akcji ratunkowej i zakres udzielania pomocy poszkodowanym;
- E.W6 zna neurologiczne skutki przewlekle zażywanych leków;
- E.W7 zna objawy ostrych chorób jamy brzusznej, zatrucia, zakażenia i posocznicy;
- E.W8 EW8. zna objawy wirusowego zapalenia wątroby, zakażenia HIV i zespołu nabytego upośledzenia odporności (AIDS) w chorobach zakaźnych i pasożytniczych;
- E.W9 zna zasady uodparniania przeciw chorobom zakaźnym u dzieci i dorosłych;
- E.W10 zna uwarunkowania hormonalne organizmu kobiety w poszczególnych okresach życia;
- E.W11 zna wpływ odżywiania i uzależnień kobiety w ciąży na rozwój płodu;
- E.W12 zna zasady opieki stomatologicznej nad kobietą w ciąży
- E.W13 zna zasady diagnostyki chorób oczu, w tym urazów oka;
- E.W14 zna rolę zakażeń odogniskowych w chorobach narządu wzroku;
- E.W15 zna metody diagnostyki cytologicznej oraz cytodiagnostyczne kryteria rozpoznawania i różnicowania chorób nowotworowych i nienowotworowych;
- E.W16 zna immunologiczne aspekty transplantacji i krwiolecznictwa;
- E.W17 zna przyczyny i mechanizmy zatrzymania krążenia i oddychania oraz zasady prowadzenia reanimacji i postępowania po reanimacji;
- E.W18 zna stany zagrożenia życia;
- E.W19 zna metody stosowane w rehabilitacji medycznej, cele rehabilitacji i metodykę jej planowania;

- E.W20 zna i rozumie, przypadki, w których pacjenta należy skierować do szpitala
- F.W1 zna normy zgryzowe na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchylenia od norm;
- F.W2 zna zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju;
- F.W3 zna florę wirusową, bakteryjną i grzybiczą jamy ustnej i jej znaczenie;
- F.W4 zna objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych;
- F.W5 zna zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i mineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy;
- F.W6 zna zasady postępowania w przypadku chorób tkanek okołowierzchołkowych;
- F.W7 zna morfologię jam zębowych i zasady leczenia endodontycznego oraz instrumentarium stosowane w tym leczeniu;
- F.W8 zna zasady postępowania w przypadku torbieli, stanów przedrakowych oraz nowotworów głowy i szyi;
- F.W9 posiada wiedzę na temat diagnostyki i leczenia przyzębia oraz chorób błony śluzowej jamy ustnej;
- F.W10 zna wskazania i przeciwwskazania do leczenia z wykorzystaniem wszczepów stomatologicznych;
- F.W11 zna wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegów w zakresie stomatologii estetycznej;
- F.W12 zna przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich
- F.W13 zna i rozumie podstawy antybiotykoterapii i oporności przeciwanotybiotykowej;
- F.W14 zna metody rehabilitacji narządu żucia;
- F.W15 zna metody terapeutyczne ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczenia lęku i stresu;
- F.W16 zna zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne;
- F.W17 zna zasady budowy i działania aparatów ortodontycznych ruchomych i stałych,
- F.W18 ma wiedzę w zakresie diagnostyki radiologicznej;
- F.W19 zna i rozumie patomechanizm oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia.
- F.W20 Zna i rozumie patomechanizm oddziaływania chorób ogólnych lub stosowanych terapii na jamę ustną
- F.W21 Zna i rozumie profilaktykę chorób jamy ustnej
- F.W22 Zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk
- F.W23 Zna i rozumie specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową
- G.W1 zna pojęcie zdrowia publicznego, oraz cele, zadania i strukturę publicznego systemu opieki zdrowotnej
- G.W2 zna koncepcje i modele promocji zdrowia;

- G.W3 podstawowe pojęcia z zakresu profilaktyki, promocji zdrowia oraz higieny środowiskowej
- G.W4 zna podstawowe pojęcia związane ze zdrowiem, stylem życia i stanem zdrowia populacji;
- G.W5 zna metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa;
- G.W6 zna i rozumie sytuację zdrowotną w Rzeczypospolitej Polskiej i na świecie;
- G.W7 wykazuje się wiedzą na temat strategii polityki zdrowotnej i społecznej Polski oraz Unii Europejskiej;
- G.W8 posiada wiedzę na temat aspektów organizacyjnych i prawnych funkcjonowania polskiego systemu opieki zdrowotnej;
- G.W9 zasady zarządzania podmiotami leczniczymi
- G.W10 zna i rozumie zasady funkcjonowania, zarządzania i informatyzacji podmiotów leczniczych i innych instytucji zdrowia publicznego;
- G.W11 zna zasady funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej
- G.W12 zna zasady negocjacji i zawierania umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych w sektorze publicznym i niepublicznym;
- G.W13 zna etiologię chorób zawodowych określonych w przepisach prawa, w tym związanych z wykonywaniem zawodu lekarza-dentysty;
- G.W14 zna wskaźniki stanu zdrowia ludności i zasady ich oceny;
- G.W15 zna i rozumie zasady zapobiegania chorobom i poprawy stanu zdrowia
- G.W16 zna zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej;
- G.W17 zna zasady planowania i ewaluacji działań profilaktycznych
- G.W18 zna zasady ergonomicznej organizacji pracy w gabinecie stomatologicznym i przeprowadzania zabiegów stomatologicznych
- G.W19 zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w stomatologii;
- G.W20 zna zasady postępowania w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego;
- G.W21 zna źródła stresu i możliwości ich eliminacji;
- G.W22 Zna i rozumie zasady odpowiedzialności zawodowej lekarza dentysty (moralnej, etycznej, prawnej, materialnej i służbowej), a także obowiązki lekarza dentysty wobec pacjenta
- G.W23 wykazuje znajomość problematyki błędów lekarskiego diagnostycznego, technicznego, terapeutycznego i organizacyjnego;
- G.W24 zna i rozumie zasady odpowiedzialności za naruszenie zasad wykonywania zawodu lekarza dentysty
- G.W25 zna podstawy prawne komunikowania się w medycynie;
- G.W26 zna prawa pacjenta;
- G.W27 zna i rozumie zasady etyki i deontologii lekarskiej, problemy etyczne współczesnej medycyny wynikające z dynamicznego rozwoju nauki i technologii biomedycznych, a także zasady etycznego postępowania lekarza dentysty;
- G.W28 zna podstawy prawne funkcjonowania zawodów medycznych oraz samorządu zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów w Rzeczypospolitej Polskiej;
- G.W29 zna przepisy prawne dotyczące prowadzenia działalności w zakresie opieki zdrowotnej;
- G.W30 potrafi scharakteryzować podstawowe obowiązki pracownika i pracodawcy;

- G.W31 zna zasady udzielania świadczeń w razie choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- G.W32 zna zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy, niezdolności do pracy dla celów rentowych, a także o niepełnosprawności
- G.W33 zna zasady postępowania ze zwłokami;
- G.W34 zna zasady prowadzenia, przechowywania i udostępniania dokumentacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;
- G.W35 posiada wiedzę na temat serologii i genetyki sądowo-lekarskiej;
- G.W36 zna podstawy toksykologii sądowo-lekarskiej;
- G.W37 zna zasady sporządzania opinii w charakterze biegłego w sprawach karnych;
- G.W38 zna i rozumie sądowe aspekty etologii człowieka;
- H.W1 zna podstawy technik informatycznych oraz zasady pracy z edytorami tekstu, arkuszami kalkulacyjnymi, programami graficznymi i bazami danych;
- H.W2 zna podstawy działania sieci komputerowych oraz podstawowe techniki tworzenia witryn internetowych;
- H.W3 zna zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach pozaszpitalnych (BLS) u dorosłych i dzieci wg wytycznych Polskiej Rady Resuscytacji 2010 r.;
- H.W4 zna przyczyny, rozpoznawanie i postępowanie w nagłym zatrzymaniu krążenia;
- H.W5 zna zasady stosowania automatycznych defibrylatorów (AED);
- H.W6 zna przyczyny, rozpoznawanie i postępowanie w ostrej niewydolności oddechowej;
- H.W7 zna zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej w niektórych stanach zagrożenia życia (zatrucie, oparzenie, udar cieplny, odmrożenie, ukąszenia, porażenie prądem, krwawienia i krwotoki zewnętrzne);
- H.W8 zna zasady udzielania pomocy w zadławieniu, zachłyśnięciu, powieszeniu;
- H.W9 zna zasady udzielania pierwszej pomocy w złamaniach i urazach;
- H.W10 zna zasady oceny podstawowych funkcji życiowych;
- H.W11 zna zasady zapewniania dostępu naczyniowego do żył obwodowych;
- H.W12 eksperyment a badania medyczne uwarunkowania, zasady, metody;
- H.W13 zna nazewnictwo patomorfologiczne;
- H.W14 zna podstawowe mechanizmy uszkodzenia komórek i tkanek;
- H.W15 zna zagadnienia z zakresu szczegółowej patologii narządowej, obrazy makro- i mikroskopowe oraz przebieg kliniczny zmian patomorfologicznych w poszczególnych narządach;
- H.W16 opisuje konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów;
- H.W17 zna i rozumie zasady immunoprofilaktyki zakażeń wirusowych, bakteryjnych, grzybiczych i pasożytniczych;
- H.W18 zna podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych;
- H.W19 zna mechanizmy i skutki podstawowych zaburzeń w przewodzie pokarmowym i układzie nerwowym;

- H.W20 zna zagadnienia z zakresu ochrony radiologicznej;
- H.W21 zna anatomię radiologiczną;
- H.W22 zna rodzaje technik obrazowych;
- H.W23 zna wskazania i przeciwwskazania do wykonywania badań obrazowych;
- H.W24 zna objawy schorzeń widoczne w badaniach obrazowych;
- H.W25 zna podstawy teoretyczne i praktyczne diagnostyki laboratoryjnej;
- H.W26 zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego w tym w szczególności:
- a) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej,
 - b) chorób klatki piersiowej,
 - c) chorób kończyn i głowy
- H.W27 zna najczęstsze powikłania wyżej wspomnianych zabiegów i procedur;
- H.W28 zna schemat neurologicznego badania podmiotowego i przedmiotowego;
- H.W29 zna, rozumie i potrafi interpretować zespoły neurologiczne;
- H.W30 zna zasady planowania rozpoznań neurologicznych zespołowych, lokalizacyjnych i etiologicznych;
- H.W31 zna anatomię ośrodkowego układu nerwowego;
- H.W32 zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego najczęstszych chorób neurologicznych:
- a) padaczek, stanu padaczkowego, zna zasady postępowania z pacjentem w razie napadu padaczkowego na fotelu dentystycznym
 - b) zaburzeń świadomości, omdleń
 - c) chorób naczyniowych mózgu (udarów): zatoru, zakrzepu, krwotoku śródmózgowego, krwotoku podpajęczynówkowego
 - d) stwardnienia rozsianego
 - e) choroby Parkinsona
 - f) zespołów otępiennych
 - g) urazów czaszki, wstrząśnienia mózgu, stłuczenia mózgu, krwiaka nad- i podtwardówkowego
 - h) urazów twarzoczaszki
 - i) neuralgii nerwu trójdzielnego
 - j) rwy barkowej, rwy kulszowej
 - k) bólów głowy (migreny, zwykłych naczynioruchowych bólów głowy, bólów głowy Hortona
 - l) zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych
 - m) mózgowego porażenia dziecięcego
- H.W33 zna zasady przygotowania stomatologicznego chorego do radio- i chemioterapii. Zna zasady prowadzenia leczenia stomatologicznego w trakcie radio- i chemioterapii. Zna zasady postępowania stomatologicznego po zakończonym leczeniu przeciwnowotworowym;

- H.W34 zna objawy kliniczne i zasady postępowania ostrych i późnych powikłań popromiennych;
- H.W35 zmiany narządu żucia w okresie starzenia się; choroby błony śluzowej związane z wiekiem; odżywianie i metabolizm osób starszych; opieka stomatologiczna nad pacjentami w wieku starszym w gabinecie i w miejscu zamieszkania;
- H.W36 rozumie znaczenie aktywności fizycznej w profilaktyce zdrowotnej oraz w wykonywaniu zawodu lekarza
- H.W37 posiada wiedzę na temat społeczno-wychowawczej funkcji aktywności fizycznej w przygotowaniu człowieka do rekreacji i pracy

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Irina Kowalska	Prof. dr hab., Kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych i Chorób Metabolicznych, Dziekan Wydziału
Teresa Sierpińska	Prof. dr hab., Kierownik Zakładu Protetyki Stomatologicznej, Prodziekan ds. ds. Jakości Kształcenia, Programów Studiów i Oddziału Stomatologii
Anna Moniuszko-Malinowska	Prof. dr hab., Kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji, Prodziekan ds. Ewaluacji i Nauki
Grażyna Marczuk-Kolada	Dr hab., Kierownik Zakładu Stomatologii Dziecięcej, Przewodnicząca Wydziałowego Zespołu do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Lekarskim
Katarzyna Taranta-Janusz	Prof. dr hab., adiunkt w Klinice Pediatrii i Nefrologii, Wydziałowy Koordynator ds. Praktyk
Barbara Mroczo	Prof. dr hab., Kierownik Zakładu Diagnostyki Chorób Neurozwyrodnieniowych, Pełnomocnik Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia
Justyna Kurcewicz	Mgr, Kierownik Dziekanatu Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim
Dorota Bayer	Mgr, Kierownik Sekcji ds. Planowania i Rozliczania Obciążeń Dydaktycznych, Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	11
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	13
Prezentacja uczelni	14
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	15
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	15
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	20
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	35
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	42
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	45
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	52
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	54
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	59
Część III. Załączniki	61
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	61
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	68

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku działają trzy wydziały: Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim, Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej i Wydział Nauk i Zdrowiu. W minionym roku UMB po raz kolejny potwierdził swój duży potencjał naukowy i znalazł się w czołówce polskich uczelni i placówek badawczych. Kolegium nauk medycznych otrzymało kategorię naukową A, kolegium nauk farmaceutycznych – kategorię A+, a kolegium nauk o zdrowiu – kategorię A.

Baza dydaktyczna składa się z zakładów nauk podstawowych zlokalizowanych w pobliżu głównego budynku Uczelni. W skład bazy dydaktycznej Uczelni wchodzi dwa szpitale kliniczne - Uniwersytecki Szpital Kliniczny oraz Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny - z nowoczesną aparaturą diagnostyczną. Ważnym elementem kształcenia przyszłych lekarzy dentyistów jest Centrum Dydaktyki Stomatologicznej UMB.

Efektom realizacji projektu *Wdrożenie programu rozwoju UMB z wykorzystaniem Centrum Symulacji Medycznej* było powstanie Centrum Symulacji Medycznej. Od października 2017 roku działa w pełni wyposażone i nowoczesne Centrum, w którym znajdują się 3 sale do nauki umiejętności stomatologicznych: pracownia interdyscyplinarna, pracownia specjalistyczna i laboratorium materiałowe.

Wydział Lekarski posiada najstarszą tradycję. Powstał wraz z powołaniem Akademii Lekarskiej w Białymstoku, na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1950 r. W 1969 r. poszerzono profil działalności poprzez powołanie Oddziału Stomatologii.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk medycznych oraz doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne, nauki o zdrowiu i nauki farmaceutyczne. Na Wydziale proces dydaktyczny, naukowy oraz diagnostyczno-leczniczy realizują 92 jednostki, wśród których jest: 36 zakładów, 47 klinik, 2 centra, 2 studia i 5 samodzielnych pracowni ([Załącznik nr 1](#)). Dodatkowo, działalność dydaktyczna prowadzona jest w jednostkach na innych wydziałach.

W ramach Uczelni działa również Szkoła Doktorska.

Absolwenci kierunku lekarsko-dentystycznego UMB od lat plasują się na pierwszych miejscach w statystykach wyników Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Misja i strategia Uczelni określone są Uchwałą Senatu Nr 22/2021 ([Załącznik Nr 2](#)). Misją Uczelni jest służyć społeczeństwu poprzez nowatorskie kształcenie profesjonalnej kadry medycznej, prowadzenie badań naukowych, prac rozwojowych i wdrożeniowych na najwyższym międzynarodowym poziomie oraz rozwój działalności klinicznej zgodnie z postępowaniem wiedzy medycznej.

Głównymi celami strategii UMB jest:

- doskonalenie procesu nauczania i rozwój oferty dydaktycznej
- rozwój umiędzynarodowienia
- informatyzacja procesów dydaktycznych
- zwiększenie wpływu działalności naukowej uczelni na rozwój światowej nauki
- wzmocnienie współpracy badawczej z instytucjami naukowymi o wysokiej renomie w skali międzynarodowej
- dalsze zwiększanie udziału studentów i doktorantów w prowadzeniu wysokiej jakości badań naukowych
- rozwój zawodowy pracowników UMB, w szczególności młodych naukowców oraz poprawa jakości infrastruktury
- profesjonalne zarządzanie Uczelnią

Celem horyzontalnym jest dążenie aby UMB było liderem medycyny wysokiej jakości (HD Medicine) oraz marką rozpoznawalną w kraju i na świecie.

Szczegółowymi celami strategii UMB jest m.in.:

- Efektywniejsza współpraca ze studentami, absolwentami i pracodawcami w celu doskonalenia oferty edukacyjnej oraz poprawy jakości poszczególnych zajęć dydaktycznych
- Wdrażanie nowoczesnych metod dydaktyki akademickiej, w tym informatyzacja procesów dydaktycznych i wykorzystanie technik komputerowych w stomatologii
- Zwiększenie zainteresowania otoczenia społeczno-gospodarczego współpracą z UMB i komercjalizacją wiedzy
- Realizowanie projektów zwiększających zawodowe umiejętności praktyczne studentów oraz ich kompetencje społeczne

UMB, poza misją kliniczną i dydaktyczną realizuje misję naukową. Liczba 141 profesorów tytularnych, 170 doktorów habilitowanych na 926 nauczycieli akademickich, daje jeden z najwyższych wskaźników i plasuje Uniwersytet w czołówce wszystkich uczelni w Polsce.

UMB jest prekursorem i liderem w prowadzeniu prac nad sztuczną inteligencją w medycynie i przyczyniających się do jej rozwoju badań wielkoskalowych obejmujących genomikę, proteomikę, metabolomikę, radiomikę i bioinformatykę. W czasie pandemii prowadzonych było ponad 50 projektów z subwencji i kilkanaście ze środków zewnętrznych dotyczących diagnostyki i leczenia COVID-19. Dzięki tej pracy opracowano pierwszy kalkulator oceny ryzyka ciężkiego przebiegu COVID-19, który był dostępny na stronie Ministerstwa Zdrowia, także uchodźcom z Ukrainy. Uniwersytet prowadzi również unikalne w tej części Europy badanie populacyjne obejmujące swoim zasięgiem 10.000 mieszkańców Białegostoku (Badanie Białystok Plus). Realizowane są unikatowe programy badawcze w dziedzinie medycyny spersonalizowanej i chorób cywilizacyjnych. Dzięki prowadzonym projektom, np. MOBIT finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Program Strategiczny, stworzono unikalną na skalę europejską bazę zawierającą wyniki analizy całego genomu kilkuset pacjentów z chorobami onkologicznymi (m.in. rakiem płuca, rakiem jajnika) i innymi chorobami

cywilizacyjnymi (m.in. cukrzycą, otyłością). Uczelnia jest też liderem w wysokiej jakości bankowaniu materiału biologicznego. Zebrane dane służą do stworzenia Polskiej Bazy Medycyny HD, która ma na celu dogłębne poznanie mechanizmów m.in. chorób nowotworowych, chorób sercowo-naczyniowych, metabolicznych i innych oraz wypracowaniu nowych celów terapeutycznych.

W latach 2018-2023 naukowcy z nauk medycznych opublikowali łącznie 7288 prac, w tym 2579 prac z IF, o łącznej wartości IF - 12958,764 oraz liczba prac z punktacją MEiN - 4371 o łącznej wartości punktacji MEiN- 307271,5. (Lista prac z najwyższym IF stanowi [Załącznik nr 3](#)). Nauki medyczne otrzymały Kategorię A podczas parametryzacji.

UMB realizował Międzynarodowe Studia Doktoranckie w zakresie Badań Biomedycznych i Biostatystyki (w ramach programu ramowego Horyzont 2020 we współfinansowaniu z Komisji Europejskiej oraz MEiN - COFUND Doctoral Programme under Marie Skłodowska-Curie Actions in Horizon 2020), które dotyczyły wysokospecjalistycznych szkoleń z zakresu medycyny translacyjnej, bioinformatyki oraz dyscyplin związanych z priorytetowymi obszarami badawczymi. Badania te były koordynowane przez partnerów regionalnych i międzynarodowych z Politechniki Białostockiej (Polska), National Centre for Cardiovascular Research (Hiszpania), University of Hasselt (Belgia), University of Heidelberg (Niemcy), University of Pécs (Węgry) University of San Pablo (Hiszpania).

Realizowane były także Krajowe, Międzysektorowe Studia Doktoranckie, finansowane z NCBiR, które w swoim zakresie obejmowały współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Efektem były doktoraty o charakterze wdrożeniowym.

UMB realizuje współpracę międzynarodową potwierdzoną licznymi publikacjami i projektami (Horyzont 2020: projekty VACCELERATE i JoinUs4Health, projekty ACCLifeSci i BECOMING Erasmus+, „Tworzenie najwyższej jakości zbioru danych w oparciu o badania populacyjne kohortowe” w ramach programu program Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej pt. „Wspólne projekty badawcze NAWA między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec” z Greifswaldem).

Szeroko rozumiana edukacja medyczna, obejmująca zarówno przeddyplomowe, jak i wysokospecjalistyczne kształcenie kadr ochrony zdrowia, w powiązaniu z szerzeniem w społeczeństwie oświaty prozdrowotnej, jest ściśle ukierunkowana na interes publiczny. Społeczną misję UMB dopełnia uczestnictwo Uczelni w życiu regionu i kraju, przejawiające się współpracą społeczności akademickiej z organami samorządowymi, organizacjami gospodarczymi oraz towarzystwami naukowymi. Realizując programy badawcze, Uczelnia współpracuje z wieloma zagranicznymi ośrodkami naukowymi, uniwersytetami i szpitalami klinicznymi. Szczególnie ściśle więzy łączą Uczelnię z wydziałami lekarskimi i farmaceutycznymi Uniwersytetów w Europie, USA, Kanadzie i Japonii. Ze względu na swoje geograficzne położenie (wschodnie rubieże Unii Europejskiej), UMB odgrywa szczególnie istotną rolę w rozwijaniu współpracy naukowej i klinicznej z sąsiadującymi krajami Europy Wschodniej. Współpraca z Instytutem Medycznym w Grodnie, Mińsku, Kownie, Lwowie i Wilnie ma już ponad 30-letnią tradycję.

Strategia Wydziału do roku 2023 została przyjęta uchwałą Rady Wydziału Nr 206/17 ([Załącznik Nr 4](#)). Cele strategiczne wyrażają to, co Wydział zamierzał osiągnąć w poszczególnych obszarach swojej działalności. Strategia rozwoju Wydziału obejmuje: działalność dydaktyczną, działalność naukowo-badawczą, działalność kliniczną, działalność administracyjną, działalność promocyjną i rozwój.

Rozwój Wydziału uwzględnia wymagania związane z przygotowaniem do działalności zawodowej studentów z poszczególnych kierunków studiów. Uczelnia (a tym samym Wydział) posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk medycznych oraz doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne, nauki o zdrowiu i nauki farmaceutyczne. Wydział dysponuje profesjonalną kadrą naukowo-dydaktyczną, która zapewnia wysoki standard nauczania i stanowi środowisko opiniotwórcze dla potrzeb regionu. Białystok jest aktywnym centrum edukacji. Na uczelni działają koła naukowe i organizacje studenckie, w ramach których studenci prowadzą badania kliniczne, zdobywają praktyczne umiejętności, biorą udział w konferencjach naukowych oraz rozwijają swoje zainteresowania.

Celem studiów na kierunku lekarsko-dentystycznym jest nauczanie podstawowych, fundamentalnych teorii i zasad praktyki medycznej oraz przekazanie umiejętności komunikacji z pacjentem i współpracy z pacjentami, oraz współpracownikami i innymi wykonawcami zawodów medycznych. Studia wyposażają absolwenta w niezbędną wiedzę, umiejętności, kompetencje i zasady etyczne gwarantujące profesjonalną i bezpieczną opiekę dentystyczną. Zgodnie z obowiązującymi standardami nauczania absolwent posiada teoretyczne, oraz praktyczne umiejętności w zakresie profilaktyki i leczenia niezbędne do wykonywania zawodu lekarza dentysty. Absolwenci posiadają podstawową wiedzę z zakresu przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych.

Głównym celem kształcenia na kierunku lekarsko-dentystycznym jest przygotowanie absolwentów do podjęcia zawodu lekarza dentysty o następujących kwalifikacjach:

- dobrych klinicznych umiejętnościach opartych na naukowych podstawach
- zdolności do prowadzenia profesjonalnej opieki zdrowotnej
- umiejętności nauczania stomatologii
- zdolności do prowadzenia badań naukowych
- umiejętności pracy w zespole

Znajomość koncepcji kształcenia jest rozpowszechniana:

- podczas posiedzeń Rad Wydziału
- podczas zebrań poświęconych dydaktyce, organizowanych w poszczególnych jednostkach dla pracowników naukowo-dydaktycznych
- poprzez udostępnianie społeczności akademickiej, treści misji i strategii Uczelni, upublicznionych na stronach internetowych UMB

Sposób definiowania celów kształcenia w kontekście ustalania programu kształcenia określają zapisy Regulaminu Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB ([Załącznik Nr 5](#)).

Ocena kształtowania sylwetki absolwenta (zgodnie z §6 ust. 2 w/w Regulaminu DSZiDJK) jest realizowana poprzez badania losów zawodowych absolwentów celem weryfikacji jakości kształcenia, przygotowania absolwentów do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej lub sytuacji na rynku pracy, a także celem weryfikacji uzyskiwania zamierzonych efektów uczenia się oraz dostosowania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy.

Punkt II w/w Regulaminu opisuje ocenę i weryfikację procesu projektowania dydaktyki z uwzględnieniem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych

Koncepcja kształcenia na wszystkich kierunkach studiów UMB jest zorientowana na potrzeby otoczenia, w tym w szczególności rynku pracy. Zgodnie z Regulaminem DSZiDJK (§6 ust. 3 i 4) okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Również okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) następuje ankietyzacja potencjalnych pracodawców np. kierowników jednostek zatrudniających absolwentów. Ostatnie monitorowanie pracodawców i potencjalnych pracodawców miało miejsce w 2019 r.

Narzędzia i metody weryfikacji wiedzy dotyczącej koncepcji i celów kształcenia określone są zapisami w/w Regulaminu. Procedury te obejmują m.in. następujące działania:

- Wydziałowe Zespoły ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokonują (nie rzadziej niż raz w roku) okresowych przeglądów planów i programów studiów w zakresie ich zgodności z pożądanymi efektami uczenia się oraz kompatybilności z sylabusami i harmonogramami zajęć prowadzonych w poszczególnych jednostkach dydaktycznych. Dokumentacja ta jest zdeponowana w dziekanacie oraz u osób odpowiedzialnych za realizację przedmiotu,

- Grupy Robocze Wydziałowych Zespołów hospituja zajęcia dydaktyczne, a harmonogram oraz typowanie zajęć dydaktycznych do wizytacji należy do kompetencji Zespołów Wydziałowych (obok oceny zgodności z planami studiów prowadzona jest także kontrola przestrzegania harmonogramów zajęć i systemu przechowywania prac egzaminacyjnych),
- raport zbiorczy sporządzony przez Wydziałowy Zespół, a następnie podsumowanie pracy Wydziałowego Zespołu i wnioski zawierające propozycje działań doskonalących system jakości kształcenia w ww. zakresie na Wydziale, przedstawiane jest Radzie Wydziału.

Integralną częścią weryfikacji wiedzy dotyczącej koncepcji i celów kształcenia są wyniki ankiet studenckich, oceniających zajęcia dydaktyczne.

Wszystkie wymagania odnoszące się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawarte w standardach kształcenia, w podziale na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne są spełnione. Efekty uczenia się nauczane są zgodnie z zapisem standardów, a ich realizację weryfikuje matryca efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Intensyfikacja współpracy z niezależnymi od uczelni pracodawcami	W ramach projektu pn. „Program Zintegrowanego Rozwoju Jakości Kształcenia na UMB” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w roku 2019 został opracowany Raport z badania pracodawców oraz potencjalnych pracodawców zatrudniających absolwentów UMB. W badaniu wzięło udział 41 podmiotów. Celem projektu było uzyskanie informacji dotyczących kompetencji pracowników (w tym absolwentów UMB) zatrudnianych przez pracodawców. Ocenie respondentów podlegały między innymi takie kompetencje, umiejętności i kwalifikacje jak: kompetencje osobiste, umiejętności interpersonalne, zdolności intelektualne, umiejętności praktyczne, kompetencje zawodowe. Ankietyzację przeprowadzono wśród 41 podmiotów. Raport stanowi <u>Załącznik nr 6</u> .
2.	Poprawa wymiany międzynarodowej dotycząca studentów i pracowników na kierunku lekarsko-dentystycznym	W ramach realizacji projektu Zintegrowany Program Kształcenia z wykorzystaniem innowacyjnych metod w zespole stomatologicznym studenci V roku uczestniczą w szkoleniach za granicą - Centrum Dydaktyczne ZirkonZahn (Włochy). W latach 2019-2023 - 99 osób. Również pracownicy Uczelni w ramach tego projektu podnosili swoje kwalifikacje za granicą.

		<p>Zespół Zakładu Protetyki uczestniczył w szkoleniu: techniki małoinwazyjne w leczeniu protetycznym (Włochy) oraz w szkoleniu z zakresu rekonstrukcji po zabiegach onkologicznych w zakresie twarzowej części czaszki - Kanada.</p> <p>Asystenci Zakładu Stomatologii Zachowawczej uczestniczyli w szkoleniu z zakresu endodoncji w Zurichu (Szwajcaria), by następnie zrealizować zajęcia fakultatywne dla studentów stomatologii z zakresu endodoncji - przeszkolono 80 studentów w latach 2019-2023. Dodatkowo w ramach Erasmus+ asystenci zakładu uczestniczyli w szkoleniach z zakresu stomatologii zachowawczej w Messynie (Włochy) oraz w Konstancji (Niemcy) - nowoczesne techniki rekonstrukcji stomatologicznej.</p> <p>Asystenci Zakładu Periodontologii uczestniczyli w szkoleniu dr Mariusa Steigmanna z zakresu postępowania z tkankami miękkimi przy zabiegach augmentacji oraz w strefie estetycznej. Dr hab. Anna Skurska odbyła 2 letnie szkolenie z zakresu periodontologii w Bolonii w ramach Erasmus.</p> <p>Asystenci Zakładu Ortodoncji w ramach projektu Erasmus+ uczestniczyli w szkoleniach w Porto (Portugalia), Wilnie (Litwa), w Sienie (Włochy), Dublinie (Irlandia) oraz Murcii (Hiszpania).</p> <p>Pracownicy Zakładu Stomatologii Zintegrowanej odbyli staże w ACTA (Holandia) w zakresie symulacji.</p> <p>Pracownicy Zakładu Stomatologii Dziecięcej odbyli szkolenia w Sienie z zakresu diagnostyki pacjentów oraz nowoczesne metody leczenia małoinwazyjnego pacjentów w wieku rozwojowym oraz sześciotygodniowe szkolenie z zakresu planowania cyfrowego leczenia w Murcii (Hiszpania)</p> <p>We wrześniu 2023 pracownicy Zakładu Ortodoncji byli współorganizatorami Konferencji Polskiego Towarzystwa Ortodontycznego, w której brało udział liczne grono wykładowców z zagranicy.</p> <p>W roku 2024 Uniwersytet Medyczny w Białymstoku będzie współorganizatorem 47 Konferencji Europejskiego Towarzystwa Protetycznego.</p>
3.	Motywacja absolwentów do udziału w badaniu ankietowym	<p>Od 2021 roku wznowiono monitorowanie losów absolwentów. W ramach monitorowania losów absolwentów prowadzona jest ankietyzacja absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz rok po ukończeniu studiów. W 2021 roku bezpośrednio po ukończeniu studiów w ankiecie zadeklarowało udział 63% absolwentów, z czego ostatecznie w badaniu udział wzięło 75% zadeklarowanej grupy. Analiza danych po roku od ukończenia studiów jest w trakcie opracowania.</p>

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program kształcenia na kierunku lekarsko-dentystycznym realizowany jest zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 755). Są to studia prowadzone na profilu ogólnoakademickim.

Program kształcenia na cykl kształcenia 2023-2024, trwa 10 semestrów i obejmuje: 304 punkty ECTS, 5066 godzin zajęć (w tym 480 godzin praktyk). Studia prowadzone na kierunku lekarsko-dentystycznym są to studia jednolite magisterskie i prowadzone są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. W programie studiów uwzględniono wszystkie efekty uczenia się wskazane w standardach oraz dodatkowo, efekty wskazane przez jednostki (grupa H) wzbogacające sylwetkę absolwenta kierunku lekarsko-dentystycznego. W celu sprawdzenia, czy wszystkie założone w programie efekty uczenia się mogą być uzyskane w wyniku realizacji modułów kształcenia przewidzianych programem studiów, sporządzana jest matryca efektów uczenia się. Analiza i ocena zgodności założonych efektów uczenia się z programem studiów i sylabusami należy do zadań wydziałowych struktur oceniających jakość kształcenia na kierunku lekarsko-dentystycznym.

Dobór treści programowych w podziale na poszczególne przedmioty przedstawia plan studiów ([Załącznik Nr 7](#)). Oprócz wykładów prowadzone są seminaria, ćwiczenia, zajęcia fakultatywne (do wyboru) oraz praktyki zawodowe. Zasady podziału na grupy studenckie reguluje Zarządzenie Rektora nr 48/2021 w sprawie liczebności grup studenckich ([Załącznik Nr 8](#)).

Z kolei Zarządzenie Rektora nr 20/2023 ([Załącznik nr 9](#)) szczegółowo opisuje procedurę planowania i rozliczania dydaktyki. Tu określone są szczegółowo terminy i wzory dokumentów dotyczących m.in. zatwierdzania planów i programów studiów, listy przedmiotów zawodowych, opracowania harmonogramu ramowego, ułożenia harmonogramu zajęć, składania planowanego pensum jednostki. Szczegółowe harmonogramy i plany studiów (jak również regulaminy dydaktyczne jednostek) umieszczone są na stronie www Wydziału do ogólnego wglądu dla studentów i pracowników. Na stronie internetowej Wydziału studenci znajdują też niezbędne informacje, między innymi na temat treści i zasad zaliczania nauczanych przedmiotów, regulaminów obowiązujących w Uczelni, regulaminów jednostek, opiekunów lat, opiekunów praktyk, sylabusów.

Program studiów zawiera efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności z nauk morfologicznych, naukowych podstaw medycyny oraz z zakresu nauk przedklinicznych, klinicznych zabiegowych i niezabiegowych, nauk behawioralnych i prawno-organizacyjnych podstaw medycyny. Program dydaktyczny jest oparty o współczesne zdobycze wiedzy i technologii w zakresie nauk medycznych. Studenci zapoznają się z najnowszymi osiągnięciami nauk podstawowych i klinicznych. Program obejmuje nabycie określonych umiejętności praktycznych i kształtowanie właściwych postaw przyszłego lekarza dentysty wobec chorego, jego rodziny oraz współpracowników, a także umożliwi studentowi nabycie zdolności krytycznego myślenia oraz stosowania współczesnej wiedzy do rozwiązywania różnorodnych problemów dotyczących zdrowia i choroby.

Realizacja wymiary godzin w ramach programu studiów w porównaniu do wymagań ze standardów wygląda następująco:

grupa zajęć	godziny w UMB	minimum wg standardów
A.nauki morfologiczne	245	225
B. naukowe podstawy medycyny	335	330
C. nauki przedkliniczne	447	255

D. nauki behawioralne	199	135
E. nauki kliniczne ogólnolekarskie (niezabiegowe)	568	565
F. nauki kliniczne kierunkowe (zabiegowe)	1523	1520
G. prawno-organizacyjne podstawy medycyny	160	75
H. praktyczne nauczanie kliniczne	935	900
I. praktyki zawodowe	480	480

Uczelnia weryfikuje również osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych. Prowadzone są zajęcia w ramach przedmiotu *profesjonalizm w medycynie*, w trakcie których studenci uczą się przeprowadzać rozmowę z pacjentem, komunikować się ze współpracownikami zespołu, poznają zasady pracy w grupie, uczą się nawiązywać i utrzymywać właściwy kontakt z chorym i jego rodziną. Elementy profesjonalizmu nauczane są również przez specjalistów z etyki, filozofii, a także przez dydaktyków prowadzących przedmioty kliniczne. Podczas tych zajęć studenci uczestniczą w pracy lekarzy dentyistów w danej jednostce i przyswajają zasady etyki lekarskiej w konkretnych sytuacjach. Uczestnicząc w codziennej pracy klinik, zakładów i poradni, nabywają umiejętności zachowania tajemnicy lekarskiej, przestrzegania praw pacjenta, koleżeńskej współpracy w zespole lekarskim, a także współpracy zawodowej z pozostałym personelem medycznym. Wskazywana przez nauczycieli akademickich, konieczność korzystania z fachowych czasopism oraz podręczników w czasie pracy z chorym, kształtuje u studentów świadomość własnych ograniczeń oraz potrzeby stałego dokształcania się.

W programie studiów zajęcia realizowane w formie ćwiczeń i seminariów stanowią 82% wszystkich zajęć.

Zgodnie z zapisem wytycznych ze standardów kształcenia, liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie przekracza 20% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Aby zagwarantować realizację w/w zaleceń, Uczelnia wprowadziła szereg wewnętrznych aktów prawnych regulujących prowadzenie zajęć na odległość.

W lipcu 2021 roku powstał nowy Regulamin organizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (obecnie Zarządzenie Rektora nr 82/2022 – [Załącznik nr 10](#)). Reguluje on całościowo zasady organizacji i prowadzenia zajęć, m.in. w formie on-line. Zwrócono tam przede wszystkim uwagę, iż z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mogą być prowadzone wszelkie zajęcia dydaktyczne, z zastrzeżeniem takim, iż w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość powinno mieć jedynie charakter wspomagający realizację tych zajęć.

Oprócz w/w zarządzenia istnieje Zarządzenie Rektora nr 10/21 w sprawie realizacji zajęć dydaktycznych wynikających z programu studiów w okresie obowiązywania epidemii ([Załącznik nr 11](#)). Zaś w kwietniu 2021 powstało nowe zarządzenie w sprawie weryfikacji efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – Zarządzenie nr 28/2021 ([Załącznik nr 12](#)).

Obecnie w UMB obowiązuje Zarządzenie nr 98/2021 z 17 września 2021 r. – w sprawie realizacji zajęć dydaktycznych w UMB ([Załącznik nr 13](#)), które przywróciło ogólną zasadę realizacji zajęć w formie stacjonarnej, z jednoczesnym wprowadzeniem zgody Dziekana na zajęcia on-line. Zgoda Dziekana na prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dotyczy obecnie prawie wyłącznie wykładów (w wyjątkowych wypadkach również seminariów). Bardzo nieliczne wyjątki zgody na prowadzenie ćwiczeń on-line związane są z sytuacją epidemiologiczną w klinikach o dużej wrażliwości (kliniki pediatryczne, onkologiczne). Każda jednostka wnioskująca o zajęcia on-line

zobowiązana jest wypełnić kwestionariusz, gdzie wskazuje m.in. formę zajęć, liczbę godzin i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia na platformie e-learningowej. Podpisany przez Dziekana kwestionariusz przekazywany jest do Sekcji ds. planowania i rozliczania obciążeń dydaktycznych oraz n/w Działu Nowoczesnych Metod i Technik Kształcenia.

Podczas pandemii zajęcia oraz egzaminy w UMB były prowadzone na platformie e-learningowej Blackboard. Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w procesie nauczania zostało opisane w Kryterium 5. Dodatkowo, ze względu na brak możliwości wyjazdu do Włoch podczas pandemii w ramach projektu ZPU2 studenci odbyli szkolenie w centrum dydaktycznym Zirkonzahn Polska w Legionowie, gdzie zajęcia w języku angielskim on-line prowadził w czasie rzeczywistym trener z Włoch. W tym samym czasie studenci realizowali zajęcia praktyczne.

Studenci kierunku lekarsko-dentystycznego mają możliwość studiowania według Indywidualnego Trybu Studiów (ITS) lub Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Szczegółowe zasady zawarte są w Regulaminie Studiów Indywidualnych ([Załącznik Nr 14](#)).

Kandydaci na ITS powinni spełniać następujące warunki:

- dobre wyniki w nauce (dotychczasowa średnia wszystkich ocen uzyskanych na egzaminach minimum 4,5).
- aktywna działalność naukowa poparta rekomendacją kierownika jednostki.

Kandydaci składają wnioski o zakwalifikowanie na ITS do Dziekanatu odpowiedniego Wydziału. Kwalifikacji dokonuje Kolegium Dziekańskie, które uwzględnia wymienione powyżej wymagania wobec kandydata. Dziekan wydaje decyzje o dopuszczeniu studenta do ITS.

Indywidualna Organizacja Studiów stanowi formę indywidualnej organizacji kształcenia podstawowego studenta, któremu przyczyny losowe lub inne ważne powody, nie pozwalają realizować standardowego planu studiów. Kandydaci składają wnioski o zakwalifikowanie na IOS do Dziekana. Kwalifikacji na IOS dokonuje Kolegium Dziekańskie.

Studentów i doktorantów z niepełnosprawnością wspiera Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Osobom tym zapewnia się wsparcie dydaktyczne, psychologiczne oraz materialne w postaci stypendium. Biuro do spraw Osób z Niepełnosprawnościami we współpracy z Pełnomocnikiem Rektora do spraw Osób Niepełnosprawnych prowadzi działania, których głównym celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami. Oferujemy wsparcie w zakresie m.in. zorganizowania dodatkowych zajęć z przedmiotów sprawiających trudność wynikającą z niepełnosprawności, skorzystania z pomocy psychologa czy też udostępnienia na czas studiów sprzętu ułatwiającego uczenie się zgodnie z potrzebą studenta z niepełnosprawnością. Wszystkie informacje na ten temat znajdują się na stronie internetowej Uczelni.

Obecnie na kierunku lekarsko-dentystycznym studiuje 2 osoby z niepełnosprawnością, jedna z lekkim i jedna z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Osobom tym zapewnia się wsparcie materialne w postaci specjalnego stypendium. Zakupione pomoce dydaktyczne umożliwiają osobom mającym problem z poruszaniem się, dysfunkcją wzroku czy słuchu sprawne korzystanie z zajęć. W pomieszczeniu czytelnicy znajduje się odrębne stanowisko komputerowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Komputer na tym stanowisku wyposażono w klawiaturę dla osób słabo-widzących, specjalistyczne oprogramowanie powiększające obraz na ekranie ZoomText Magnifier/Reader 10 i syntezytor mowy IVONA, umożliwiający osobom słabo-widzącym i niedosłyszącym pełne i swobodne korzystanie z zasobów elektronicznych. Dla osób słabo-widzących dostępna jest łatwa w użytkowaniu lupa Ruby XL HD. Jest to przenośny powiększalnik (od 2 x do 14x) o 5-calowym ekranie i obrazie w jakości HD, który dostosowuje tekst do potrzeb użytkownika. Oznaczone kolorami przyciski dotykowe ułatwiają regulację powiększenia, wybór trybu kolorów albo dodanie linii Odczytu i Maski. Praktyczna podstawka i uchwyt sprawiają, że używanie lupy nie jest męczące dla czytelnika. Zostały zakupione także podręczniki w wersji elektronicznej, które pozwalają na dostosowanie tekstu do potrzeb osób z problemami ze wzrokiem. Inne jednostki dydaktyczne są

stopniowo doposażane m.in. w tablicę interaktywną, graficzną, w tablety piórkowo-dotykowe, słuchawki oraz w projektory multimedialne szczególnie przydatne dla osób niedowidzących lub z pogorszonym słuchem. Na potrzeby osób niedosłyszących w Dziekanacie działa pętla indukcyjna. Dostosowano też stronę internetową Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto, studenci mogą korzystać z porad psychologicznych. W Uniwersytecie Medycznym zapewnione jest wsparcie materialne w postaci stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych i dydaktyczne umożliwiające sprawne prowadzenie zajęć dla osób mających problem z poruszaniem się, dysfunkcją wzroku czy słuchu dzięki zakupionym pomocom dydaktycznym. Zgodnie z Regulaminem Studiów, studenci ze względu na stan zdrowia, mogą ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów.

Również Centrum Symulacji jest dostosowane dla osób niepełnosprawnych.

Harmonogram zajęć na kierunku lekarsko-dentystycznym stanowi [Załącznik nr 15](#).

W roku akademickim 2023/2024 ogólna liczba godzin na kierunku wynosi 4602. Z tego 667 godzin to zajęcia w systemie zdalnym, co stanowi 14,5% wszystkich zajęć na wszystkich latach studiów. Bezpośredni udział nauczycieli akademickich na ostatnim roku kształcenia wynosi 100%. Udział ten maleje wraz ze wzrostem rocznika studiów – na wcześniejszych, teoretycznych latach jest większy niż na latach późniejszych.

Zajęcia rozwijające kompetencje językowe to zajęcia z języka angielskiego na pierwszych trzech latach studiów. Łącznie to 100 godzin zajęć (wszystko to ćwiczenia) i 5 punktów ECTS. W języku obcym dobywały się też zajęcia w ramach projektu pn. „Program rozwoju kompetencji studentów kierunku techniki dentystyczne i kierunku lekarsko-dentystycznego UMB” oraz 5-dniowe wizyty studyjne (40h dydaktycznych) z zakresu technologii CAD-CAM w centrum protetyczno-edukacyjnym Zirkonzah (Gais, Włochy) w ramach projektu pn. „Zintegrowany Program Kształcenia z wykorzystaniem innowacyjnych metod w zespole stomatologicznym”.

Studenci mają możliwość korzystania z szerokiej oferty zajęć fakultatywnych ([Załącznik nr 16](#)). Wszystkie zajęcia fakultatywne prowadzone są przez pracowników Uczelni. Wszystkie jednostki mają możliwość zaproponowania zajęć fakultatywnych. Tematyka umieszczana jest w Wirtualnym Dziekanacie, poprzez który studenci mogą się zapisać na wybrany fakultet. Dodatkowo starosta każdego roku otrzymuje listę wszystkich zajęć wraz z dokładną tematyką każdego fakultetu. Również dzięki projektowi ZPU2 poszerzono ofertę zajęć dodatkowych o szkolenie z nowoczesnej endodoncji, zastosowania technologii CAD/CAM w protetyce oraz zajęcia z implantologii.

Praktyki wakacyjne obejmują 480 godzin. Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych określają zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych przez studenta w procesie kształcenia. Praktyki realizowane są na I, II, III i IV roku studiów w wymiarze 120 godzin rocznie, a ich program jest ustalony zgodnie ze standardami kształcenia. Wszystkie procedury związane z odbywaniem praktyki zawarte są w Regulaminie Praktyk ([Załącznik nr 17](#)).

Praktyki mogą odbywać się na w wybranych przez studenta placówkach (w kraju bądź za granicą) realizujących cele i efekty uczenia się programu praktyk studenckich, pod warunkiem, że jednostki te spełniają kryteria opisane w formularzu *Kryteria wyboru placówki do realizacji studenckich praktyk zawodowych* ([Załącznik nr 18](#)). Praktyki odbywają się na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy placówką, w której będzie odbywać się praktyka a uczelnią. Student ubiegający się o realizację praktyki otrzymuje w Dziekanacie niezbędną dokumentację związaną z jej realizacją, a także uzyskuje szczegółowe informacje na temat dostępności na stronie internetowej wydziału wymaganych dokumentów potrzebnych do realizacji i końcowego zaliczenia praktyk (program praktyk, ankieta oceny przebiegu praktyk, arkusz opinii uczestnika praktyk).

Na Wydziale istnieje funkcja Wydziałowego Koordynatora ds. Praktyk. Dodatkowo każdy rok studiów danego kierunku ma swojego uczelnianego opiekuna praktyk powoływanego przez Dziekana. Student ubiegając się o realizację praktyki zobowiązany jest do wcześniejszego uzyskania akceptacji dyrektora placówki realizującej praktykę na formularzu *Kryteria wyboru placówki...* Wypełniony dokument

student musi dostarczyć do swojego uczelnianego opiekuna praktyk, który weryfikuje spełnianie przez placówkę wybraną przez studenta kryteriów realizacji programu praktyk studenckich. Uzupełniony dokument musi być zwrócony do Dziekanatu wraz z resztą dokumentów niezbędnych do realizacji i ostatecznego zaliczenia praktyk zawodowych.

Po odbyciu praktyk zawodowych student w celu ich zaliczenia przedstawia opiekunowi praktyk wypełniony *Arkusz samooceny placówki realizującej studencką praktykę zawodową (Załącznik nr 19)*. Dodatkowo wypełnia też anonimowo *Ankieta oceny przebiegu praktyki*. Procedura monitorowania i oceny praktyk opisana została w Kryterium 10.

Wszystkie warunki i zasady dotyczące programu studiów i sposobu organizacji kształcenia zawarte w standardach kształcenia są spełnione. Proporcje i minima liczby godzin zgodne są ze standardami. Elementy programu studiów wyczerpują wytyczne zawarte w rozporządzeniu o studiach (t.j. Dz.U.2021 poz. 661). Praktyczne nauczanie kliniczne na V roku studiów obejmuje zajęcia realizowane w formie seminariów i ćwiczeń, w jednostkach organizacyjnych uczelni, w których prowadzone jest leczenie pacjentów, w szczególności w klinikach i zakładach. Liczby godzin w ramach kształcenia praktycznego na V roku spełniają wymogi standardów. Zakres i wymiar praktyk zawodowych również odzwierciedla zapisy zawarte w standardach kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wprowadzenie kryteriów doboru i oceny instytucji do realizacji praktyk oraz kryteriów wyboru opiekuna kształcenia praktycznego w instytucji	<p>Wprowadzony został formularz <i>Kryteria wyboru placówki do realizacji studenckich praktyk zawodowych</i>. W przypadku niespełniania przez placówkę warunków określonych w formularzu, student jest zobligowany do wskazania innej placówki. W/w dokument powinien posiadać akceptację dyrektora placówki oraz uczelnianego opiekuna praktyk. Jednym z kryteriów wymienionych w w/w formularzu jest opinia na temat pracowników realizujących w/w zajęcia i praktyki tj. np. wieloletnie doświadczenie zawodowe w danej dziedzinie, świadomość ról zawodowych, umiejętność przekazywania wiedzy, dobry kontakt ze studentem.</p> <p>Dodatkowo prowadzono też <i>Arkusze samooceny placówki realizującej studencką praktykę zawodową</i>.</p> <p>Załącznikiem do Regulaminu Praktyk jest <i>Procedura monitorowania praktyk</i> opisująca zakres działań, narzędzia i metody itd. Niezależnie od tego istnieje również <i>Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych</i> zawierające wszystkie ogólne zasady hospitacji m.in. praktyk zawodowych.</p>

2.	Wprowadzenie ankiet dla pracodawców, w których będą mogli wyrazić swoją opinię na temat wiedzy, umiejętności, kompetencji miękkich studentów oraz absolwentów UMB	<p>Pracodawcy mogą wyrażać swoją opinię o studentach podczas odbywania przez nich praktyk studenckich. Grupa robocza ds. praktyk przygotowała ankiety, w których pracodawcy mogą wyrazić swoje opinie. Warunkiem zaliczenia praktyk jest dostarczenie odpowiednich dokumentów przez studenta. Wzór arkusza samooceny placówki realizującej studencką praktykę zawodową jest załącznikiem do Regulaminu studenckich praktyk zawodowych.</p> <p>Najlepszą weryfikacją jest jednak przyjmowanie absolwentów na staż podyplomowy. Liczba pracodawców realizujących staż stale się zwiększa, a studenci nie mają problemu ze znalezieniem miejsca stażowego. Ponad 90% absolwentów otrzymuje zatrudnienie w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące jak wynika z ankiet monitorowania absolwentów.</p>
3.	Umożliwienie studentom oceny miejsca odbywania praktyk jak też opiekunów praktyk/asystentów	<p>Wprowadzono <i>Ankiety oceny przebiegu praktyki zawodowej</i>, która wypełniania jest anonimowo po zakończeniu praktyki.</p> <p>Również podczas hospitacji praktyk zawodowych zespół hospitujący zbiera opinie studentów o odbywanej praktyce zawodowej przy pomocy <i>Arkusza opinii uczestnika praktyki</i>.</p>

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

W ubiegłym roku na Wydziale miała miejsce kontrola Najwyższej Izby Kontroli dotycząca: realizacji programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. NIK ocenił pozytywnie realizację programów kształcenia. Wg NIK-u: programy są zgodne z przepisami rozporządzenia w sprawie standardów, podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniu, zajęcia na studiach stacjonarnych są prowadzone odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych, uwagi studentów dotyczące procesu kształcenia są uwzględniane.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Kryteria rekrutacji kandydatów na studia polskojęzyczne zawiera Uchwała Senatu. O przyjęcie na studia jednolite w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunek lekarsko-dentystyczny mogą ubiegać się osoby, które uzyskały w postępowaniu rekrutacyjnym nie mniej niż 60 punktów rankingowych, łącznie z dwóch przedmiotów, ale nie mniej niż 30 pkt z każdego wymaganego przedmiotu. Na kierunek lekarsko-dentystyczny kandydaci przyjmowani są na podstawie wyników uzyskanych z dwóch przedmiotów na poziomie rozszerzonym do wyboru z czterech: biologii lub chemii lub fizyki lub matematyki. Maksymalnie można uzyskać 200 pkt (po 100 pkt z każdego przedmiotu).

Jedyną podstawą przyjęcia na studia prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej jest liczba punktów rankingowych uzyskana w postępowaniu kwalifikacyjnym. Listy rankingowe tworzone są oddzielnie dla każdego kierunku i formy studiów, z uwzględnieniem limitów przyjęć oraz są wspólne dla wszystkich kandydatów bez względu na rodzaj matury. O kolejności umieszczania na liście rankingowej decyduje liczba punktów rankingowych wyliczonych na podstawie wyników uzyskanych z egzaminu maturalnego lub egzaminu wstępnego. Listy rankingowe układane są według liczby punktów rankingowych, poczynając od najwyższej punktacji, aż do wyczerpania miejsc przyznanych w ramach limitu przyjęć. Jeżeli więcej niż jeden kandydat uzyska najmniejszą liczbę punktów kwalifikujących do przyjęcia na dany kierunek, a przyjęcie wszystkich takich kandydatów spowodowałoby przekroczenie

limitu miejsc, stosuje się dodatkowe kryterium przyjęć: wynik z egzaminu maturalnego lub wstępnego z matematyki na poziomie podstawowym.

Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia zobowiązane są do dokonania elektronicznej rejestracji w trybie Internetowej Rekrutacji Kandydatów oraz uiszczenia opłaty rekrutacyjnej w określonym terminie rekrutacji. Brak opłaty rekrutacyjnej powoduje wykluczenie kandydata z postępowania kwalifikacyjnego na studia.

Do postępowania kwalifikacyjnego nie zostaną dopuszczone osoby, które nie zdały egzaminu maturalnego/egzaminu wstępnego ze wszystkich przedmiotów wymaganych w postępowaniu rekrutacyjnym, bądź zdały egzamin na innym, niż wymagany poziomie, bądź nie uzyskały limitu punktów.

Laureaci i finaliści stopnia centralnego Olimpiad przedmiotowych: Biologicznej, Chemicznej, Fizycznej lub Matematycznej, uzyskują w postępowaniu kwalifikacyjnym maksymalną ilość punktów, tj. 200 pkt., bez względu na to, czy przystąpili do egzaminu maturalnego ze wszystkich wymaganych przedmiotów, bądź wszystkich wymaganych poziomów zdawania w postępowaniu rekrutacyjnym na danym kierunku studiów. Laureaci i finaliści stopnia centralnego Olimpiady Informatycznej i Olimpiady Wiedzy o Wynalazczości uzyskują w postępowaniu kwalifikacyjnym połowę maksymalnego wyniku rankingowego (100 pkt).

Szczegółowe zapisy Zawiera Uchwała Senatu – [Załącznik nr 20](#).

Limity przyjęć w roku akademickim 2023/2024 na kierunku lekarsko-dentystycznym wyglądały następująco:

- studia stacjonarne: 74 (w tym 1 miejsce przeznaczone dla cudzoziemców podejmujących i odbywających studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).
- studia niestacjonarne: 18

Liczba kandydatów ubiegających się o przyjęcie na kierunku lekarsko-dentystyczny na I rok studiów w roku 2023/2024:

- studia stacjonarne: 1405 kandydatów, co daje 19 kandydatów na miejsce
liczba przyjętych: 74 + 0 cudzoziemiec podejmujący i odbywający studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
- studia niestacjonarne: 181 kandydatów, co daje 18 kandydatów na miejsce

liczba przyjętych: 18

Zgodnie z Regulaminem Studiów, student innej uczelni może przenieść się do UMB za zgodą Dziekana jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza. Możliwość przeniesienia z innej uczelni istnieje tylko w obrębie tego samego kierunku i pod warunkiem, że student nie był wcześniej skreślony z listy studentów UMB z powodu opisanych w Regulaminie okoliczności. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan, po zapoznaniu się z dokumentacją przebiegu studiów studenta oraz po przeanalizowaniu możliwości organizacyjnych UMB. Studenci przeniesieni z innej uczelni o innym programie kształcenia, zobowiązani są do uzupełnienia różnic programowych. Szczegółowe warunki i zasady przenoszenia studentów z innych uczelni na UMB określa Zarządzenie Rektora nr 80/2022 ([Załącznik Nr 21](#)). Dodatkowo szczegółowych warunki i zasady przenoszenia osiągnięć oraz uznawania przedmiotów zrealizowanych na innej uczelni opisuje Zarządzenie Rektora nr 53/2021 ([Załącznik nr 22](#)). Wszystkie informacje na temat uznawania efektów i okresów kształcenia dostępne dla kandydatów na stronie internetowej Wydziału.

Zgodnie z art. 71 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, efektów uczenia się zdobytych poza uczelnią nie potwierdza się dla programu studiów na kierunku lekarsko-dentystycznym.

W zakresie wszystkich przedmiotów obowiązują studentów określone minima programowe zgodnie z aktualnymi uregulowaniami prawnymi. Oprócz wykładów przewidziane są seminaria, ćwiczenia, w tym ćwiczenia praktyczne w laboratoriach i pracowniach umiejętności zawodowych oraz praktyki zawodowe bez nadzoru asystenta. W ramach seminariów i ćwiczeń kładziony jest nacisk na samodzielną pracę studenta. W tym celu wykorzystywane są różnorodne materiały dydaktyczne, w tym: fantomy, symulatory, modele anatomiczne, plansze, przeźrocza, pokazy multimedialne, filmy dydaktyczne i prezentacje komputerowe. W ramach ćwiczeń zwracana jest uwaga na kształtowanie właściwej postawy zawodowej. Wiedza studentów sprawdzana jest okresowo przeprowadzanymi sprawdzianami (pisemnymi, ustnymi i praktycznymi).

Zgodnie z Regulaminem Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich ([Załącznik nr 23](#)) obowiązuje następujący system ocen: bardzo dobrze (5), ponad dobrze (4,5), dobrze (4), dość dobrze (3,5), dostatecznie (3), niedostatecznie (2). Szczegółowe zasady zaliczania zajęć obowiązkowych oraz poszczególnych lat studiów zawiera w/w Regulamin. Szczegółowe kryteria oceniania zawarte są w regulaminach wewnętrznych jednostek dydaktycznych oraz sylabusach przedmiotów. Oba rodzaje dokumentów są ogólnodostępne dla studentów. Okresowo prowadzone są kolokwia sprawdzające poziom wiedzy teoretycznej i praktycznej z określonych partii materiału. Na każdym etapie edukacji student jest oceniany pod kątem uzyskania efektów uczenia się. Wiedza i umiejętności teoretyczne i praktyczne oceniane są po każdym ćwiczeniu – dokumentacja w kartach studentów. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia roku jest obowiązkowe uczestnictwo w zajęciach, wykonanie określonej liczby procedur klinicznych zgodnie z regulaminem dydaktycznym jednostki, a także pozytywne wyniki kolokwiów. Po zakończeniu roku studiów odbywa się zaliczenie pisemne, najczęściej w formie testu. Wszystkie przedmioty kliniczne kierunkowe kończą się egzaminem praktycznym i teoretycznym. System oceny i zaliczeń zajęć ustalany jest w zależności od zakładu/kliniki. Miarą wiedzy i umiejętności studenta są wyniki zaliczenia kolokwiów oraz egzaminów. Na Radach Pedagogicznych omawiane są postępy w nauce poszczególnych studentów oraz przedstawiane uwagi i życzenia studentów.

Student ma też możliwość poprawiania uzyskanych na zaliczeniach ocen oraz może przystąpić do egzaminu komisyjnego. Zasady i warunki określające powyższe sytuacje, opisane zostały w Regulaminie Studiów.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym dotyczącego poufności danych osobowych. Zasady te reguluje przede wszystkim rozporządzenie MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów oraz ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

Uzyskanie dyplomu ukończenia studiów jest potwierdzeniem zrealizowania założonych efektów uczenia się oraz odbycia przez studenta zajęć przewidzianych w planach studiów na dany cykl kształcenia. Warunkiem uzyskania dyplomu ukończenia studiów oraz uzyskania tytułu lekarza dentystry jest zaliczenie wszystkich zajęć oraz praktyk zawodowych. Należy zdobyć również 304 punkty ECTS ze wszystkich lat studiów, w tym 20 punktów ECTS z praktyk.

Datą ukończenia studiów na kierunku lekarsko-dentystycznym jest data złożenia ostatniego wymaganego planem studiów zaliczenia lub egzaminu.

W pierwszej kolejności wprowadzane są dane do funkcjonującego w uczelni Zintegrowanego Systemu Zarządzania Uczelnią programu Verbis. Ostateczne oceny z egzaminów i zaliczeń są wprowadzane przez osoby zaliczające przedmiot. Wyliczana jest średnia ocen z całych studiów. Według Regulaminu jest to średnia arytmetyczna z ostatecznych ocen ze wszystkich przedmiotów. Absolwentowi nadawany jest numer dyplomu. W ciągu 30 dni od ukończenia studiów zostaje sporządzony i wydany absolwentowi dyplom wraz z dwoma odpisami. W aktach osobowych zostaje odpis dyplomu przeznaczony do akt. Wzór dyplomu jest zatwierdzony przez Senat ([Załącznik Nr 24](#)). Absolwent otrzymuje również suplement do dyplomu w języku polskim. Na jego wniosek uczelnia może wydać dodatkowy odpis dyplomu lub suplement w tłumaczeniu na język obcy. Wzory dyplomów i odpisów dyplomów (w tym w języku obcym) zatwierdzone są uchwałą Senatu. Zaś zasady sporządzania

dyplomów, ich odpisów w języku polskim, w językach obcych i suplementów do dyplomów opisuje szczegółowo Zarządzenie Rektora nr 123/2022 ([Załącznik nr 25](#)).

Ukończenie studiów jest odnotowywane w księdze dyplomów oraz w Zintegrowanym Systemie Zarządzania Uczelnią - programie Verbis. Księga dyplomów jest prowadzona w wersji elektronicznej.

UMB stale monitoruje liczbę kandydatów na studia. Analizy oparte są w aspekcie liczby maturzystów, wyników maturalnych, liczby zdających na maturze egzaminy z przedmiotów wymaganych w rekrutacji na studia. Brana jest również pod uwagę konkurencja w postaci innych uczelni kształcących na kierunkach medycznych, ale również na innych studiach. Po zakończonym procesie rekrutacji na dany rok akademicki organizowane są spotkania Uczelnianej i Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych, na których podsumowany jest proces rekrutacji, w tym liczby kandydatów, osiągniętych progów punktowych. Sprawozdanie Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej przedstawiane jest raz w roku na Radzie Wydziału, aby mogła się z nimi zapoznać wspólnota UMB. Sprawozdanie z naboru na studia przedstawiane jest również Rektorowi Uczelni. UMB składa w POLON-ie sprawozdanie EN-1 o liczbie przyjętych i kandydatów na poszczególne kierunki. Wynikiem analizy kandydatów jest weryfikacja polityki rekrutacyjnej, w tym ewentualnych zasad przyjęć, limitów przyjęć, organizowanych akcji promocyjnych i zajęć dla uczniów szkół średnich.

Również na Radzie Wydziału – w ramach corocznego sprawozdania Dziekana – przedstawiane są statystyki dotyczące skreśleń, powtórzeń, urlopów dziekańskich, przynosi na i z UMB. Wszystkie wyniki statystyk analizowane i dyskutowane są na bieżąco.

Ogólne zasady zaliczania zajęć, zdawania egzaminów, skalę ocen, powody skreślenia ze studiów, wpisu warunkowego i powtarzania roku zawiera Regulamin Studiów ([Załącznik nr 23](#)). Metody bieżącej weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia zawarte są w treści programu oraz w sylabusach poszczególnych jednostek dydaktycznych. Zwykle obejmują różne formy oceny formującej oraz oceny podsumowującej. Formujące i podsumowujące metody weryfikacji osiągnięć zamierzonych efektów kształcenia sprowadzają się zwykle do:

- w odniesieniu do wiedzy: zaliczenia, kolokwia i egzaminy ustne i pisemne, prezentacja
- w odniesieniu do umiejętności: ocena przygotowania do zajęć, ocena realizacji zleconego zadania lub egzamin praktyczny, zaliczenie poszczególnych czynności
- w odniesieniu do kompetencji społecznych: obserwacja pracy studenta, ocena aktywności w czasie zajęć, eseje, raporty, dyskusja w czasie zajęć

Metody weryfikacji efektywności uczenia się w zakresie uzyskiwania kwalifikacji właściwych dla zawodu lekarza dentystry obejmują:

- analizę wyników Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego (statystykę z ostatnich 5 lat przedstawia poniższa tabela), która jest przedmiotem dyskusji na Radzie Wydziału po każdej z sesji LDEK (przykład prezentacji przedstawianej na RW – [Załącznik Nr 26](#))

sesja	miejsce wśród uczelni	średnia (UMB/ogólna)
wrzesień 2019	2	130,80/124,90
Luty 2020	3	121,80/116,80
wrzesień 2020	3	139,05/132,65
Luty 2021	2	157,69/153,71
wrzesień 2021	1	163,85/153,88
Luty 2022	1	168,29/158,46
wrzesień 2022	1	167,18/156,22
Luty 2023	1	160,24/152,20

- bezpośrednio po ukończeniu studiów odbywa się monitorowanie opinii absolwentów UMB w zakresie osiągniętych efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów oraz po roku od

ukończenia studiów odbywa się monitorowanie opinii absolwentów UMB w zakresie kariery zawodowej. Raporty z ostatniego monitoringu na kierunku lekarsko-dentystycznym stanowią [Załącznik nr 27, 28 i 29](#).

- badanie losów zawodowych absolwentów
- okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy (ankiety dla pracodawców zatrudniających absolwentów zawierają zestaw pytań sformułowanych pod kątem kompetencji, umiejętności i wiedzy, jakie posiada oraz powinien posiadać absolwent kierunku lekarsko-dentystycznego)

Weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych odbywa się zgodnie z w/w Regulaminem Praktyk, procedurą monitorowania praktyk ([Załącznik nr 30](#)) i ankietą oceny praktyk ([Załącznik nr 31](#)).

W ramach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia działa grupa robocza ds. praktyk. Do obowiązków grupy roboczej ds. studenckich praktyk zawodowych należy hospitacja praktyk, w szczególności w zakresie rzetelności wykonywania obowiązków przez studenta odbywającego praktyki. W trakcie hospitacji wypełniane są następujące dokumenty:

- „arkusz hospitacji miejsca i sposobu realizacji praktyk”
- „arkusz opinii uczestnika praktyki”
- „arkusz samooceny placówki realizującej studencką praktykę zawodową”

W celu podniesienia jakości tego modułu kształcenia wyznaczono również koordynatora ds. praktyk, do zadań którego należy:

- opracowywanie i aktualizacja programu praktyk studenckich,
- udział w przygotowaniu porozumień na praktyki wakacyjne,
- nadzorowanie i koordynowanie spraw dotyczących praktyk,
- rozwiązywanie ewentualnych problemów bądź kwestii spornych powstałych w trakcie odbywania przez studentów praktyk wakacyjnych.

Wszystkie warunki i zasady dotyczące metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się zawarte w standardach kształcenia są spełnione. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się poprzez zróżnicowane formy sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy weryfikowane są za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie tradycyjnego egzaminu praktycznego.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Rozszerzenie zespołu przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z uczelnią i wydziałem o osoby	Rozszerzono skład Rady Programowej (Załącznik nr 32), do której powołano kilkoro przedstawicieli pracodawców. Są to cztery osoby niebędące pracownikami uczelni.

	niebędące pracownikami uczelni	
--	--------------------------------	--

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kształcenie prowadzone na kierunku lekarsko-dentystycznym prowadzone jest przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć, zaś w grupach zajęć E i F jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających dorobek naukowy, prawo wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentysty oraz tytuł specjalisty lub specjalizację w dziedzinie medycyny adekwatnej do prowadzonych zajęć. Kierunek spełnia wszystkie wymogi zawarte w rozdziale II załącznika nr 2 do standardów kształcenia.

Najważniejsze i najnowsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki w zakresie kierunku lekarsko-dentystycznego to m.in.:

- Zespół Zakładu Protetyki uczestniczył w szkoleniu: techniki małoinwazyjne w leczeniu protetycznym (Włochy) oraz w szkoleniu z zakresu rekonstrukcji po zabiegach onkologicznych w zakresie twarzowej części czaszki – Kanada
- Pozyskanie środków z NCBiR na poprawę kształcenia w zakresie nowoczesnych technik i technologii, co umożliwiło rozszerzenie oferty dydaktycznej o szkolenia z zakresu endodoncji i stomatologii cyfrowej oraz poprawiło wyposażenie kierunku w narzędzia do ich realizacji. Pozwoliło też na doszkolenie kadry dydaktycznej.
- Asystenci Zakładu Stomatologii Zachowawczej uczestniczyli w szkoleniu z zakresu endodoncji w Zurichu (Szwajcaria), by następnie zrealizować zajęcia fakultatywne dla studentów stomatologii z zakresu endodoncji - przeszkolono 80 studentów w latach 2019-2023. Dodatkowo w ramach programu Erasmus asystenci zakładu uczestniczyli w szkoleniach z zakresu stomatologii zachowawczej w Messynie (Włochy) oraz w Konstancji (Niemcy) - nowoczesne techniki rekonstrukcji stomatologicznej.
- Asystenci Zakładu Periodontologii uczestniczyli w szkoleniu dr Mariusa Steigmanna z zakresu postępowania z tkankami miękkimi przy zabiegach augmentacji oraz w strefie estetycznej. Dr hab. Anna Skurska odbyła 2 letnie szkolenie z zakresu periodontologii w Bolonii w ramach Erasmus.
- Asystenci Zakładu Ortodoncji w ramach projektu Erasmus uczestniczyli w szkoleniach w Porto (Portugalia), Wilnie (Litwa), w Sienie (Włochy), Dublinie (Irlandia) oraz Murcii (Hiszpania).
- Pracownicy Zakładu Stomatologii Zintegrowanej odbyli staże w ACTA (Holandia) w zakresie symulacji oraz liczne szkolenia z zakresu: DSD (dental smile design), zastosowania wax up realistyczny, rozwiązywanie problemów okluzyjnych za pomocą luku twarzowego i artykulatora
- Pracownicy Zakładu Stomatologii Dziecięcej odbyli szkolenia w Sienie z zakresu diagnostyki pacjentów oraz nowoczesne metody leczenia małoinwazyjnego pacjentów w wieku rozwojowym oraz 6-tygodniowe szkolenie z zakresu planowania cyfrowego leczenia w Murcii (Hiszpania)
- Pracownicy Zakładu Propedeutyki Stomatologii uczestniczyli w szkoleniach z zakresu endodoncji, stomatologii mikroskopowej, leczenia minimalnie inwazyjnego i profilaktyki fluorkowej.

Umiejętności uzyskane podczas szkoleń zostały włączone do dydaktyki i swoje odzwierciedlenie znalazły w sylabusach na kolejne cykle kształcenia.

Największym wspólnym osiągnięciem dydaktycznym było wydanie podręcznika „Stomatologia Cyfrowa” pod redakcją Teresy Sierpinskiej, Kwintesencja 2021, niezbędnego do wdrożenia nauczania stomatologii cyfrowej w UMB, który w 2023 otrzymał zespołową nagrodę dydaktyczną Ministra Zdrowia oraz został wpisany na listę podręczników do PES z protetyki stomatologicznej. Z kolei Zakład

Stomatologii Zachowawczej przygotował skrypt „Endodoncja krok po kroku” pod redakcją prof. A. Zalewskiej, dr U. Kołodziej - do praktycznego nauczania endodoncji.

Stan zatrudnienia na Wydziale zawiera Załącznik nr 33 Wykaz zawierający liczbę, strukturę kwalifikacji, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowego zdobytego poza uczelnią nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku stanowi Załącznik Nr 34 - Charakterystyka kadry (materiały uzupełniające). Obsada zajęć na akredytowanym kierunku przedstawiona została w Załączniku nr 35 (materiały uzupełniające).

W Uczelni kariera zawodowa pracownika może przebiegać dwutorowo - ścieżka kariery naukowej oraz ścieżka kariery dydaktycznej. Zgodnie z wytycznymi asystenci mogą realizować obydwie ścieżki kariery. Kadra oceniana jest cyklicznie – zgodnie z zapisami przepisów nadrzędnych oraz Zarządzenia Rektora w sprawie zasad i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich (Załącznik nr 36). Oceniane są następujące grupy nauczycieli akademickich: badawczo-dydaktyczna, badawcza, dydaktyczna. Wszystkie zasady oceny wraz z wzorami ankiet znajdują się na stronie internetowej uczelni.

Włączanie studentów w działalność naukową zostało opisane z Kryterium 8.

Misją UMB jest służyć społeczeństwu poprzez nowatorskie kształcenie profesjonalnej kadry medycznej, prowadzenie badań naukowych, prac rozwojowych i wdrożeniowych na najwyższym międzynarodowym poziomie oraz rozwój działalności klinicznej zgodnie z postępem wiedzy medycznej. Polityka kadrowa stosowana w UMB ma na celu zapewnienie stabilności kadry i jest realizowana poprzez systematyczne analizowanie stanu zatrudnienia i potrzeb w tym zakresie oraz przestrzeganie przepisów dotyczących wymagań kwalifikacyjnych przy zatrudnianiu i przydzielaniu obowiązków. Dobór nauczycieli akademickich realizujących program kształcenia na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym zapewnia wysoki poziom merytoryczny zajęć, ich aktualność i przydatność zawodową oraz zaangażowanie w prowadzenie badań naukowych.

Mocnymi stronami UMB w perspektywie tworzenia rozwiązań służących rozwojowi zawodowemu pracowników Uczelni, w szczególności młodych naukowców, są: liczna i dynamicznie rozwijająca się kadra naukowa; atrakcyjny system uzyskiwania relatywnie wysokich nagród finansowych dla naukowców z wysokim dorobkiem publikacyjnym oraz laureatów konkursów grantowych, przejrzyste zasady postępowania konkursowych na stanowiska i kryteria oceny naukowej umożliwiające szybkie awanse młodych naukowców, atrakcyjny system stypendiów naukowych dla studentów i doktorantów oraz dostęp do nowoczesnej bazy klinicznej i naukowo-badawczej.

Wydział Lekarski UMB zatrudnia bardzo dobrze wykwalifikowaną kadrę nauczycieli akademickich, gdyż Uczelnia oferuje sprzyjające warunki pracy do osiągnięcia rozwoju naukowego i zdobywania kolejnych szczebli awansu naukowego i zawodowego. Wydział Lekarski współpracuje naukowo ze środowiskiem krajowym i międzynarodowym oraz umożliwia pracownikom naukowym uczestnictwo w międzynarodowych szkoleniach i konferencjach na każdym etapie kariery. Ponadto wspomaga pracowników naukowych w pozyskiwaniu grantów i projektów.

Zasady zatrudniania, oceniania i awansowania kadry akademickiej reguluje ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Statut UMB (wyciąg ze Statutu zawierający zasady nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy z nauczycielami akademickimi, kryteria kwalifikacyjne, zasady przeprowadzania konkursów i zmiany stanowisk, stanowi Załącznik nr 37). W procesie rekrutacji nauczycieli akademickich stosuje się otwarte postępowanie konkursowe. Ogłoszenia o konkursach zawierają wymagania dotyczące wiedzy i kwalifikacji kandydata. Dodatkowe kwalifikacje określone są przez kierownika jednostki w porozumieniu z Dziekanem. Umożliwia to właściwy dobór pracowników pod względem dorobku naukowego, doświadczenia zawodowego, praktyki dydaktycznej. Zatrudnienie w wymiarze nie większym niż ½ etatu, bądź zmiana stanowiska pracy, następuje bez przeprowadzenia postępowania konkursowego, na wniosek kierownika jednostki. Ścieżka awansu zawodowego pracownika uwzględnia też możliwość powierzania funkcji kierowniczych osobom, które posiadają bogaty dorobek naukowy i dydaktyczny, a dodatkowo wykazują również zdolności organizacyjne.

UMB umożliwia nauczycielom akademickim stały rozwój zawodowy w różnych formach. Najczęstsza formą podnoszenia kwalifikacji przez pracowników będących lekarzami i lekarzami dentykami jest odbywanie wieloletnich szkoleń specjalizacyjnych. Nauczyciele akademicy mają możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych, sympozjach, zjazdach krajowych i zagranicznych oraz kursach. Celowość udziału naukowców w różnego rodzaju szkoleniach potwierdzają ich bezpośredni przełożeni, odpowiadający zgodnie ze Statutem Uczelni za tworzenie warunków do realizacji i dbania o stały rozwój naukowy i zawodowy własny oraz podległych pracowników. Uczelnia nakłada również na nauczycieli akademickich obowiązki odbywania szkoleń wymaganych przepisami prawa (głównie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, dot. przeciwdziałania mobbingowi w pracy, przeciwdziałania korupcji, komunikacji ustnej itp.) i pokrywa koszty tych szkoleń. Zdobyte w ten sposób dodatkowe kwalifikacje uwzględniane są podczas okresowej oceny nauczycieli oraz niejednokrotnie przy awansie stanowiskowym. Przykładową listę szkoleń dla kadry nauczającej w ramach stomatologii stanowi [Załącznik nr 38](#).

Stosowany w Uczelni system wynagrodzeń, różnicujący wynagrodzenia zasadnicze w zależności od stanowiska oraz stopnia naukowego nauczyciela akademickiego, uwzględnia rozwój naukowy i wkład pracy pracownika. Wysokość wynagrodzenia uzależniona jest od systematycznego rozwoju naukowego. Nauczyciele zaangażowani w projekty badawcze są dodatkowo wynagradzani. Szczególne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i naukowej są również dodatkowo nagradzane.

Realizacja obowiązku doboru właściwej kadry zapewniona jest również poprzez:

- ocenę okresową nauczycieli akademickich przez Uczelnianą i Wydziałowe Komisje ds. Oceny Kadry
- elektroniczny system ankietyzacji osób prowadzących zajęcia
- system ankietyzacji dotyczący opinii prowadzącego o grupie studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne

Badanie opinii studentów dotyczących oceny zajęć dydaktycznych i realizowanych przedmiotów ma na celu doskonalenie procesu dydaktycznego. Wyniki badania opinii studentów stanowią przesłankę do doskonalenia jakości kadry dydaktycznej i modyfikacji metod/narzędzi weryfikacji efektów uczenia się. Uczelnia wprowadziła do systemu okresowej oceny nauczycieli akademickich element składowy w postaci oceny dokonanej przez studentów. Wyniki ankietyzacji studentów w szczególności służą:

- okresowej ocenie nauczycieli akademickich, jako jedno z kryteriów branych pod uwagę
- do identyfikacji mocnych i słabych stron procesu kształcenia na UMB, w tym jakości systemu opieki dydaktycznej i naukowej
- do podjęcia działań naprawczych i doskonalących (np. Rektor, Prorektorzy, Dziekani lub Pełnomocnik Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia mogą zlecić przeprowadzenie dodatkowej niezapowiedzianej hospitacji zajęć dydaktycznych oraz kontroli dokumentacji, dotyczącej jakości kształcenia)
- do wyłonienia i nagradzania najlepszych nauczycieli akademickich

Dodatkowo, Uczelnia/Wydział zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowo-dydaktycznego przekładające się na skuteczność realizacji celów kształcenia.

Powstał też Regulamin Konkursu Nagroda Studentów ([Załącznik nr 39](#)). Konkurs ma na celu promowanie i uhonorowanie najlepszych nauczycieli akademickich za ich zaangażowanie w pracę, a także motywowanie nauczycieli akademickich do korzystania i rozwijania nowych narzędzi i metod nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem nauczania opartego na technologii teleinformatycznej.

Jakość kształcenia prowadzona przez nauczycieli akademickich odzwierciedlona jest w uzyskiwaniu nagród Ministra, nagród dydaktycznych Rektora UMB ([Załącznik Nr 40](#)).

UMB posiada również formalną procedurę zapobiegania potencjalnym konfliktom interesów prywatnych i zawodowych kadry akademickiej i innych osób zatrudnionych w Uczelni. Istnieje procedura dotycząca zapobieganiu i przeciwdziałaniu potencjalnym zjawiskom korupcyjnym w UMB. Regulacje te zostały wprowadzone Zarządzeniem Rektora 9/12 ([Załącznik Nr 41](#)).

Dodatkowo każdego pracownika UMB, studenta i doktoranta obowiązuje kodeks etyki. Oba kodeksy: Kodeks Etyki UMB oraz Kodeks Pracownika Naukowego zostały wprowadzone Uchwałą Senatu ([Załącznik Nr 42](#) i [Załącznik Nr 43](#)).

W 2023 roku w UMB został opracowany Plan równości. „Równi na UMB” jest inicjatywą, której celem jest promowanie równości płci w organizacji poprzez proces zmian strukturalnych, zapewnienie równości szans w dostępie do wszystkich stanowisk niezależnie od płci, stopnia ewentualnej niepełnosprawności, itd., a także wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb pracowników. Ideą nadrzędną jest dążenie do rzeczywistości, w której nikomu takie wsparcie nie będzie potrzebne.

W celu ochrony pracowników przed potencjalnym mobbingiem Uczelnia organizuje obowiązkowe szkolenia zwiększające świadomość w tym zakresie. W 2023 roku pracownicy odbyli dwa szkolenia za pomocą platformy Blackboard: „Przeciwdziałanie mobbingowi w pracy” oraz „Efektywna komunikacja ustna”.

Nową inicjatywą w UMB jest także rozpoczęcie realizacji projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest wypracowanie mechanizmów budowania doskonałości dydaktycznej poprzez m.in. zidentyfikowanie na uczelni Liderów (tzw. Liderzy Doskonałości Dydaktycznej i Liderzy Doskonałości Cyfrowej) i rozwój ich kompetencji w zakresie przywództwa, sztuki dydaktyki akademickiej, metodyki e-learningu wraz z ewaluacją wiedzy, a także wsparcie zmian organizacyjnych na uczelni oraz podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej UMB.

Główne zadania przewidziane w projekcie to:

- Strategia Doskonałości Dydaktycznej: warsztaty mające na celu podniesienie kompetencji uczestników w zakresie pracy nad strategią rozwoju dydaktyki na uczelni, z jednoczesnym przygotowaniem Strategii Doskonałości Dydaktycznej UMB na lata 2023-2030
- Warsztaty Liderów Doskonałości Dydaktycznej: cykl warsztatów mających na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych pracowników UMB oraz przygotowanie poszczególnych pracowników do pełnienia roli Liderów
- Liderzy Doskonałości Dydaktycznej w działaniu: wykorzystanie kompetencji nabytych przez Liderów Doskonałości Dydaktycznej do diagnozy potrzeb szkoleniowych na wydziałach oraz organizacji szkoleń w zakresie nowoczesnych metod dydaktycznych na UMB
- E-egzamininy UMB: warsztaty Metodyka e-learningu wraz z ewaluacją wiedzy mające na celu doskonalenie kompetencji dydaktycznych kadry z metodyki e-learningu w obszarze praktycznego wykorzystania potencjału LMS

Włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej zostało opisane w Kryterium 8.

Wszystkie warunki i zasady dotyczące zakresu doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia zawarte w standardach kształcenia są spełnione. Kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się w grupach zajęć jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. W grupach zajęć E i F jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających dorobek naukowy, prawo wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentystry oraz tytuł specjalisty lub specjalizację w dziedzinie medycyny adekwatnej do prowadzonych zajęć.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zwrócenie większej uwagi podczas okresowych ocen nauczycieli na dorobek dydaktyczny	<p>W UMB ocena kadry odbywa się zgodnie z przepisami - nie rzadziej niż raz na 4 lata. Ankieta wypełniana przez pracownika obejmuje zarówno rozwój naukowy jak i zawodowy - szkolenia, który jest wykorzystywany w dydaktyce. Powstały oddzielne wzory ankiet dla osób zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych (wzór stanowi <u>Załącznik nr 44</u>), w których większy nacisk w ocenie (w odróżnieniu od stanowisk badawczych i badawczo-dydaktycznych) kładzie się na takie wskaźniki oceny jak: pozyskanie ze źródeł pozauczelnianych funduszy na innowacje dydaktyczne, przygotowywani i aktualizacja programu studiów i sylabusów, opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych metod dydaktycznych, przeprowadzanie konsultacji dydaktycznych/opieka nad rozwojem naukowym, doskonalenie własnych kwalifikacji zawodowych, udział w realizacji projektu edukacyjnego, służącego doskonaleniu jakości kształcenia i procesów dydaktycznych, udział w przygotowaniu wniosków o przyznanie funduszy na doskonalenie jakości kształcenia.</p> <p>W Uczelni istnieje również system nagród dydaktycznych oraz plebiscyt na najlepszego nauczyciela akademickiego. Ten system promuje najlepszych nauczycieli akademickich. W 2023 roku pracownicy dydaktyczni kierunku zostali zgłoszeni do Nagrody Ministra za zbiorowe opracowanie Stomatologia Cyfrowa pod redakcją Teresa Sierpińskiej.</p>
2.	Nawiązanie współpracy z podmiotami otoczenia zewnętrznego niezwiązanymi bezpośrednio ze strukturami UMB	<p>Zakład Stomatologii Zintegrowanej oraz Zakład Stomatologii Dziecięcej współpracował z firmą Dr. Kurt Wolf GMBH& Co w zakresie projektu Caries-preventive effect of a hydroxyapatite-toothpaste in adults.</p> <p>Zakład Protetyki Stomatologicznej współpracował z firmą ZirkonZahn Polska w ramach projektu Zintegrowany Program Kształcenia z wykorzystaniem innowacyjnych metod w zespole stomatologicznym w zakresie rozszerzenia kompetencji z zakresu wykorzystania projektowania i wykonawstwa uzupełnień protetycznych w systemach CAD/CAM.</p> <p>W ramach tego samego projektu nawiązano współpracę z firmą DenonDental i 3Shape, która przeszkoliła pracowników Zakładu Protetyki i Ortodoncji w zakresie skanowania zewnątrzustnego i planowania oraz wykonawstwa uzupełnień w druku 3D. Skutkowało to wprowadzeniem elementów stomatologii cyfrowej do</p>

		<p>Sylabusa z zakresu protetyki stomatologicznej i ortodoncji na kierunku lekarsko-dentystycznym.</p> <p>Na potrzeby szkolenia w tym zakresie pracownicy Kierunku przygotowali podręcznik: Stomatologia Cyfrowa, wydany w 2021 przez Wydawnictwo Kwintesencja. Ze względu na zawarte w nim treści podręcznik ten został włączony do wykazu podręczników obowiązkowych do PES z protetyki stomatologicznej.</p> <p>Na zlecenie ZirkonZahn zrealizowano również projekt Wykonawstwo protez całkowitych w technologii frezowania z indywidualną korektą płaszczyzny protetycznej, zakończony złożeniem wniosku patentowego.</p> <p>W latach 2017-2020 pracownicy Zakładu Stomatologii Dziecięcej brali udział w Monitoringu Zdrowia Jamy Ustnej na zlecenie Ministerstwa Zdrowia</p>
--	--	---

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna UMB składa się z zakładów nauk podstawowych (teoretycznych), zlokalizowanych w pobliżu głównego budynku uczelni (Collegium Universum, Collegium Novum, Collegium Pathologicum, Collegium Floridum). W skład bazy dydaktycznej Uczelni wchodzi dwa szpitale kliniczne. Uniwersytecki Szpital Kliniczny jest największą placówką służby zdrowia w północno-wschodnim regionie Polski. Szpital zapewnia także opiekę stacjonarną, łącznie z systemem hospitalizacji w ramach pobytu dziennego. Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny jest drugim co do wielkości szpitalem w mieście. Nowocześnie wyposażona i w pełni profesjonalna kadra szpitala tworzy znakomitą bazę dydaktyczną dla studentów. Kliniki i ośrodki badawcze z których korzysta Wydział są zlokalizowane w: Szpitalu MSWiA, Szpitalu Wojewódzkim i Białostockim Centrum Onkologii. Na terenie Białostockiego Parku Naukowo-Technologicznego, w ramach Laboratorium Obrazowania Molekularnego i Rozwoju Technologii, została otwarta pracownia badań diagnostycznych, wyposażona w najnowocześniejsze urządzenie do badań obrazowych całego ciała - BiographMR. Dydaktyka Wydziału Lekarskiego realizowana jest na bazie zakładów i jednostek wymienionych w [Załączniku nr 1.](#)) Wykłady prowadzone są w oparciu o najnowocześniejsze wyposażenie sal wykładowych, seminaryjnych i ćwiczeniowych. Dwa szpitale kliniczne z nowoczesną aparaturą diagnostyczną zapewniają dobre warunki zajęć klinicznych. Studenci kierunku lekarsko-dentystycznego odbywają zajęcia również w jednostkach naukowo-dydaktycznych dwóch pozostałych wydziałów Uczelni: Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej oraz Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Głównym miejscem odbywania zajęć z przedmiotów kierunkowych jest nowo wyremontowane Centrum Dydaktyki Stomatologicznej. Po remoncie Centrum wzbogaciło się o salę fantomową przeznaczoną na potrzeby Zakładu Protetyki Stomatologicznej oraz pomieszczenia przeznaczone do zabiegów chirurgicznych oraz pracownię CAD/CAM w której realizowane są zadania projektowe. Część zajęć odbywa się również w Centrum Symulacji Medycznej którego powstanie jest efektem realizacji projektu Wdrożenie programu rozwoju UMB z wykorzystaniem Centrum Symulacji Medycznej (projekt z Funduszy Europejskich Wiedza Edukacja Rozwój). Do CSM został przeniesiony Zakład Propedeutyki Stomatologii. Od 2014 r. trwały intensywne prace przygotowawcze polegające m.in. na zaprojektowaniu pomieszczeń oraz nowoczesnego wyposażenia do prowadzenia zajęć symulacyjnych. W CSM znajdują się 3 sale do nauki umiejętności stomatologicznych: pracownia interdyscyplinarna, pracownia specjalistyczna i laboratorium materiałowe, w których studenci rozpoczęli naukę w 2017 roku.

Stan, nowoczesność i kompleksowość bazy dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym, zapewniających osiągnięcie kompetencji zawodowych w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem lekarsko-dentystycznym przedstawia [Załącznik Nr 45](#).

UMB zapewnia dostęp do zasobów informatycznych wszystkim studentom. UMB jest jednym ze współzałożycieli Miejskiej Sieci Komputerowej BIAMAN, która świadczy usługi w zakresie dostępu do ogólnościatowych zasobów internetowych. Stała rozbudowa i modernizacja sieci pozwoliła na przyłączenie wszystkich lokalizacji uczelni, na bazie których działają jednostki dydaktyczne UMB, do szybkiej, szerokopasmowej sieci internetowej o dużych możliwościach technicznych. Obecnie z sieci korzysta ponad 2000 komputerów akademickich. W jednostkach dydaktycznych kształcących studentów kierunku lekarsko-dentystycznego jest zapewniony dostęp do sieci Internet w trybie stałym oraz bezprzewodowym, w tym bezprzewodowej akademickiej sieci Eduroam. Dostęp do sieci Eduroam, jako medium dostępu do internetu, jest stale rozszerzany i dostępny we wszystkich lokalizacjach kampusu uniwersyteckiego, również na terenie szpitali uniwersyteckich. Cała infrastruktura szkoleniowa, jak fantomy, sale dydaktyczne wyposażone są w interaktywne narzędzia multimedialne i mają dostęp do sieci Internet w wymienionych standardach.

Uczelnia dysponuje platformą e-learningową (system LMS) Blackboard Learn, która zapewnia kompletne środowisko pracy zdalnej, wspierające komunikację i indywidualizację kształcenia oraz szkolenia nie tylko studentów, ale też doktorantów i pracowników Uczelni. Platforma jest nowoczesnym narzędziem do dostarczania wysokiej jakości interaktywnych treści dydaktycznych online, pozwalającym na zautomatyzowanie procesu dydaktycznego, w tym monitorowanie postępów uczestników i weryfikację wiedzy. Platforma pozwala na poszerzenie oferty o alternatywne modele kształcenia (mieszane, zdalne i asynchroniczne) i tworzy wirtualne środowisko pracy ze studentami, doktorantami z dowolnego miejsca. Z poziomu instytucji platforma pozwala zarządzać procesem kształcenia i kontrolować aktywności studentów i dydaktyków oraz może stanowić repozytorium materiałów dydaktycznych, pozwalające na katalogowanie i łatwe wyszukiwanie treści. Platforma zapewnia także nowoczesne narzędzia komunikacyjne – zintegrowane narzędzie do wideokonferencji Class Collaborate, ogłoszenia, wiadomości, fora, ankiety i inne formy komunikacji pomiędzy uczelnią a studentami. Platforma jest dostępna poprzez natywną aplikację mobilną.

Platforma jest zgodna ze standardami dostępności WCAG 2.1 oraz dodatkowo posiada narzędzie zwiększające dostępność (np. automatyczną konwersję materiałów na dogodne dla studentów formaty: audio, elektroniczny język Braila czy ePub oraz system mierzenia poziomu dostępności materiałów, w oparciu o międzynarodowe standardy). Narzędzie informuje dydaktyków o poziomie dostępności zamieszczanych przez nich materiałów, pożądanym kierunkach modyfikacji dla poprawy dostępności oraz pozwala monitorować tę kwestię na poziomie całej uczelni.

Narzędziami pomocniczymi i wspierającymi są w szczególności aplikacje Microsoft Teams oraz Microsoft Forms, dostępne w ramach pakietu MS Office 365 oraz system Big Blue Button (meeting.umb.edu.pl).

Zasady prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa Regulamin wprowadzony Zarządzeniem Rektora ([Załącznik nr 10](#)). Dodatkowo stworzono też Regulamin Użytkowania Platformy Edukacyjnej ([Załącznik nr 46](#)).

30.06.2020 r. powołany został przez rektora Zespół ds. kształcenia na odległość, w skład którego wchodzi dziekani poszczególnych wydziałów oraz kierownicy Działu Informatyki i Działu Nowoczesnych Metod i Technic Kształcenia. Funkcję przewodniczącego sprawuje Prorektor ds. kształcenia prof. Adrian Chabowski. Podstawowe zadania zespołu to: kształtowanie założeń wykorzystania nowoczesnych metod i technik kształcenia w tym kształcenia na odległość, okresowa analiza jakości e-zajęć i materiałów e-learningowych, przedstawianie rekomendacji działań doskonalących e-learning oraz promocja nowoczesnych metod i technik kształcenia na odległość.

Dział Nowoczesnych Metod i Technic Kształcenia został utworzony w sierpniu 2020 r. Dział pełni funkcję helpdesku platformy, organizuje szkolenia dla kadry dydaktycznej dotyczące obsługi platformy

edukacyjnej (prowadzone przez ekspertów zewnętrznych lub we własnym zakresie) oraz realizuje indywidualne konsultacje telefoniczne, online na platformie lub osobiście. Dodatkowo organizowana jest realizacja profesjonalnych nagrań wykładów (produkcja i post produkcja) na potrzeby kształcenia oraz ich udostępnianie. W ramach projektu „Zintegrowany Program Kształcenia z wykorzystaniem innowacyjnych metod w zespole stomatologicznym” Dział koordynował i realizował prace związane z opracowaniem pakietu atrakcyjnych wizualnie, interaktywnych materiałów e-learningowych (ok 190 godzin dydaktycznych). W przygotowaniu materiałów uwzględniono podstawowe założenia metodyki e-learningu dotyczące m. in. motywowania i aktywizacji studenta podczas pracy na platformie. Dodatkowo zarówno dla kadry akademickiej jak i dla studentów rozpoczynających pracę na platformie udostępniono szkolenie interaktywne przygotowujące do kształcenia na odległość.

Na platformie edukacyjnej wydzielone jest miejsce do komunikacji kadry dydaktycznej i pracowników obsługi, gdzie istnieje możliwość bezpośredniego i szybkiego kontaktu. Cyklicznie organizowane są szkolenia dotyczące podstawowych zagadnień związanych z kształceniem na odległość. Na zlecenie Uczelni zostały opracowane profesjonalne materiały e-learningowe dotyczące podstaw metodyki e-learningu oraz aspektów prawa autorskiego w kontekście realizacji kształcenia. Są one udostępnione dla wszystkich nauczycieli akademickich na uczelni na uczelnianej platformie e-learningowej. W ramach Działu zostały opracowane filmy instruktarzowe (tzw. screencasty) pozwalające na zapoznanie się w dowolnym czasie z funkcjonalnościami platformy. Jest to forma instruktarzu doceniana zwłaszcza z uwagi na jej elastyczność oraz możliwość powrotu do danego zagadnienia bez żadnych ograniczeń. Obok screencastów na platformie można obejrzeć nagrania ze zrealizowanych szkoleń oraz pozyskać instrukcje w formacie pdf. Ciesząc się największą popularnością formą wsparcia dydaktyków są także indywidualne konsultacje dotyczące konkretnych przypadków z jakimi zgłaszają się prowadzący zajęcia.

Bogaty w doświadczenie odnośnie organizacji kształcenia na odległość, UMB wziął w tym roku czynny udział w konferencji pn. „Nowoczesna edukacja medyczna odpowiedzią na potrzeby zdrowotne społeczeństwa”, która odbyła się 21 kwietnia 2023 r. na Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu. Organizatorem konferencji jest KRAUM, zaś przedstawiciele UMB odpowiedzialni byli za grupę roboczą „Informatyzacja procesu dydaktycznego”, której koordynatorem był prof. Adrian Chabowski, Prorektor ds. Kształcenia UMB. Konferencja ta była częścią prac KRAUM nad rekomendacjami i listą dobrych praktyk dla zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia na kierunkach medycznych. W skład zespołu tworzącego rekomendacje weszła Dziekan Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim UMB prof. Irina Kowalska. Konferencję patronatem objęły: Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Polska Komisja Akredytacyjna.

Szczegółowe udogodnienia dla osób niepełnosprawnych zawiera ostatni Raport z przeglądu wyposażenia wspomagającego proces kształcenia ([Załącznik nr 47](#)). Do budynków można też wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.

Biblioteka Główna UMB mieści się w głównej siedzibie UMB - Pałacu Branickich. Jest ona największą biblioteką o profilu naukowo-medycznym w województwie podlaskim. Powstała w 1950 r., wraz z utworzeniem uczelni. Biblioteka prowadzi działalność usługową i dydaktyczną. Jest też ośrodkiem naukowej informacji medycznej. Z jej zasobów korzystają głównie studenci, doktoranci, pracownicy naukowo-dydaktyczni UMB oraz pracownicy służby zdrowia z województwa podlaskiego i instytucje naukowe spoza regionu. Aktualnie w zbiorach biblioteki znajduje się ponad 120 tys. woluminów książek, ponad 40 tys. czasopism oraz 8 tys. jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych. Biblioteka pośredniczy w sprowadzaniu materiałów z bibliotek polskich i zagranicznych. Druki rzadkie ze zbiorów biblioteki udostępniane są w Podlaskiej Bibliotece Cyfrowej.

Biblioteka Główna UMB otwarta jest dla użytkowników w godz. 8:00-20:00 od poniedziałku do czwartku, od 8:00 do 16:00 w piątki oraz w godz. 9:00-14:00 w soboty. Łącznie w bibliotece użytkownicy mają 121 miejsc. W dwóch stylowo urządzonych czytelniach z bezprzewodowym Internetem i stanowiskami komputerowymi (18 w obu czytelniach i wypożyczalni) wszyscy zainteresowani mogą skorzystać zarówno ze zbiorów drukowanych, jak i zasobów elektronicznych. W

czytelniach użytkownicy mają wolny dostęp do półek i prawie 10 000 książek do dyspozycji. Materiały gromadzone w czytelni studenckiej są udostępniane na zewnątrz w ramach wypożyczeń 15-dniowych (egzemplarze oznaczone żółtym paskiem) i nocnych. Czytelnicy mogą zdalnie rezerwować książki do wypożyczenia oraz monitorować stan swego konta w systemie ALEPH. W przypadku studentów legitymacja studencka jest kartą biblioteczną.

Księgozbiór biblioteczny jest sukcesywnie uzupełniany o najnowsze podręczniki zgodnie z sylabusami oraz corocznym spisem podręczników przekazywanym do Biblioteki przez Dziekana. Statystyki zamówień na poszczególne tytuły są podstawą zakupu dodatkowych egzemplarzy lub dokupienia wersji elektronicznej podręcznika, po uprzedniej konsultacji z Samorządem Studenckim. Podręczniki w wersji drukowanej kupowane są w 10-100 egzemplarzach.

Poza zasobami drukowanymi Biblioteka umożliwia dostęp do następujących zasobów elektronicznych: ACS, BMJ, ClinicalKey, EBSCO, Karger, LWW, Oxford, Science Direct, Springer, Wiley Online Library, UpToDate, Medline, Polska Bibliografia Lekarska, Scopus, Web of Science, Access Medicine, IBUKlibra, Elibrary. Od 2015 roku Biblioteka ma również dostęp do baz danych Reaxys i Reaxys Medicinal Chemistry, Medline Complete, Cochrane Library i kolekcji czasopism elektronicznych Taylor & Francis Medical Library. Łącznie biblioteka zapewnia dostęp do ponad 200 tys. tytułów czasopism i książek pełnotekstowych w wersji elektronicznej.

Pracownicy oraz studenci UMB mogą korzystać ze źródeł elektronicznych nie tylko w sieci akademickiej, ale również z komputerów domowych, co umożliwia dostęp do literatury naukowej 24h na dobę. Pełna informacja o zasobach biblioteki jest dostępna w katalogach elektronicznych.

W 2022 roku zakupiono cztery modele anatomiczne: elastyczny szkielet człowieka z ruchomym kręgosłupem, model kończyny górnej człowieka, model kończyny dolnej człowieka i model serca, które są dostępne w Czytelni studenckiej.

Prace doktorskie są gromadzone na bieżąco. W czytelni zgromadzonych jest ponad 8 000 prac doktorskich. Pełne teksty ponad 100 prac doktorskich dostępne są online na Polskiej Platformie Medycznej. (ppm.umb.edu.pl)

Szkolenie biblioteczne dla studentów I roku jest realizowane w formie elektronicznej. Do dyspozycji użytkowników Biblioteki jest samoobsługowe ksero i skanery.

W celu zapewnienia sprawnej obsługi administracyjnej, wdrożono procedurę weryfikacji wspomagania działalności edukacyjnej, badawczej i usługowej. Narzędzia i metody tej procedury obejmują:

1. analizę (przez Kanclerza) wyposażenia wspomagającego proces kształcenia.
2. analizę (przez Dyrektora Biblioteki) zasobów bibliotecznych wspomagających proces kształcenia.
3. coroczny obowiązek przekazywania (przez dziekanat) do biblioteki wykazu aktualnej bibliografii.
4. analizę (przez Wydziałowy Zespół) danych, dotyczących ankietyzacji pracy Dziekanatu, dostępu do Biblioteki i jakości księgozbioru (zawartą w Raporcie Końcowym).
5. analizę (przez Wydziałowy Zespół we współpracy z Koordynatorem ds. Niepełnosprawności oraz Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnością) warunków dostępu do obiektów UMB osób z niepełnosprawnością.
6. analizę (przez Uczelniany Zespół) wyników ogólnouczelnianej ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami.
7. ocenę (przez Wydziałowy Zespół) warunków kształcenia (podczas stacjonarnych hospitacji zajęć dydaktycznych dodatkowo prowadzone są badania ankietowe studentów dotyczące opinii na temat warunków kształcenia). – raporty zbiorcze hospitacji.

Poniżej przedstawiono szczegółową procedurę przeglądu środków wspomagających proces kształcenia:

1. Przewodniczący Samorządu Studentów i Samorządu Doktorantów składają do Uczelnianego Zespołu propozycje działań w zakresie poprawy jakości kształcenia.
2. Kanclerz przedstawia raport z przeglądu wyposażenia wspomagającego proces kształcenia, zaś Dyrektor Biblioteki przedstawia raport z przeglądu zasobów bibliotecznych wspomagających proces kształcenia Rektorowi i Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.
3. Wydziałowy Zespół analizuje dane dotyczące ankietyzacji pracy Dziekanatu oraz dostępu do Biblioteki i jakości księgozbioru, a następnie wyniki przedstawia w raporcie końcowym (RK) do dnia 30 września Radzie Wydziału. Po zatwierdzeniu raportu Wydziałowego Zespołu przez Radę Wydziału jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi.
4. Wydziałowy Zespół analizuje we współpracy z Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych warunki dostępu osób z niepełnosprawnością do obiektów UMB. Uczelniany Zespół analizuje wyniki ogólnouczelnianej ankiety, dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami UMB.
5. Wydziałowy Zespół podczas hospitacji stacjonarnych dokonuje oceny warunków kształcenia, przy czym prowadzone są badania ankietowe podczas hospitacji zajęć dydaktycznych, dotyczące opinii studentów na temat oceny warunków kształcenia. Analiza hospitacji jest dokonywana przez Koordynatorów grup roboczych Wydziałowych Zespołów lub Przewodniczących Wydziałowych Zespołów, a następnie w postaci raportu zbiorczego hospitacji (RzH) jest przedstawiana całościowa analiza danych wraz z wnioskami przez Wydziałowy Zespół Radzie Wydziału. Po zatwierdzeniu raportu Wydziałowego Zespołu przez Radę Wydziału jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi.. Wyniki hospitacji zajęć prowadzonych przez doktorantów są przekazywane do Szkoły Doktorskiej w ww. terminie. Dyrektor Szkoły Doktorskiej prezentuje wnioski w postaci raportu Rektorowi.

Wszystkie warunki i zasady dotyczące infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia zawarte w standardach kształcenia są spełnione. Kształcenie odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury pozwalającej na osiągnięcie efektów uczenia się, w skład której wchodzi: prosektorium i pracownia mikroskopowa oraz niezbędny sprzęt i urządzenia stomatologiczne, umożliwiające prowadzenie zajęć we wszystkich specjalnościach klinicznych. Zajęcia z zakresu nauk klinicznych są prowadzone w podmiotach leczniczych, które zapewniają studentom możliwość osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu nauk klinicznych. Praktyczne nauczanie kliniczne i praktyki zawodowe odbywają się w oparciu o infrastrukturę uczelni oraz infrastrukturę podmiotów leczniczych, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia w tym zakresie.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-	-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Wydział współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ze szczególnym uwzględnieniem pracodawców w opracowaniu programu oraz w realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) następuje też ankietyzacja potencjalnych pracodawców. Wybór pracodawców należy do grup roboczych, wchodzących w skład Zespołów odpowiednich Wydziałów lub przewodniczących Wydziałowych Zespołów.

W skład Rady Programowej ([Załącznik Nr 32](#)) wchodzi interesariusze zewnątrzni. Rada uczestniczy w przygotowywaniu projektów planów i programów studiów, efektów kształcenia, opiniuje zmiany, rozpatruje wnioski w sprawie wprowadzenia udoskonaleń w w/w dokumentacji. Interesariusze zewnątrzni są również członkami Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia ([Załącznik nr 48](#)). Zadania Wydziałowego Zespołu określone są w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

W okresie ostatnich 5 lat pracownicy Wydziału uczestniczyli w licznych projektach naukowych, rozwojowych i eksperckich realizowanych we współpracy z różnorodnymi podmiotami, zarówno naukowymi jak i gospodarczymi. Szczególnie warto podkreślić udział jednostek kierunku lekarsko-dentystycznego w zadaniu badawczym unikalnym w skali Polski pt. BIAŁYSTOK PLUS (Polish Longitudinal University Study). Celem badania jest ocena stanu zdrowia mieszkańców miasta oraz zbadanie wpływu różnorodnych czynników na rozwój chorób przewlekłych. Badanie BIAŁYSTOK PLUS jest tzw. badaniem kohortowym, zwanym również populacyjnym. Ma za zadanie ocenić stan zdrowia ludności na danym obszarze, w tym przypadku na terenie miasta Białegostoku oraz zbadanie wpływu różnorodnych czynników na rozwój chorób przewlekłych. Zgromadzone w ramach badania informacje zostaną następnie użyte do oceny czynników sprzyjających występowaniu różnych chorób, w szczególności chorób cywilizacyjnych. W dalszej perspektywie dane te posłużą do opracowania nowych metod zapobiegania tym chorobom i ich leczenia.

W ostatnich latach studenci Wydziału Lekarskiego (w tym też kierunku lekarsko-dentystycznego) brali udział w wielu projektach ([Załącznik nr 49](#)).

Jednostki nauczające na kierunku lekarsko-dentystycznym brały też udział w projektach na rzecz firm zewnętrznych lub współpracowały z innymi uniwersytetami w kraju i za granicą. Pracownicy tych jednostek brali udział w szkoleniach w kraju i za granicą, które następnie zostały wykorzystane w dydaktyce ([Załącznik nr 50](#)).

Wydział Lekarski współpracuje z otoczeniem społecznym i kulturalnym poprzez organizowanie i uczestniczenie w takich przedsięwzięciach jak: Dzień Otwarty Uniwersytetu Medycznego, Dzień Akademicki, Festiwal Nauki, w ramach akcji Studiuj w UMB. W ramach przedmiotów studenci mają również możliwość uczestniczenia w licznych akacjach z otoczeniem społecznym. Wydział współpracuje także z otoczeniem społecznym zakładów opieki zdrowotnej/podmiotów leczniczych i wykorzystywania potencjału doświadczenia zawodowego jej kadry. Jest to możliwe poprzez ofertę współpracy w realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Zgodnie z Regulaminem Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (§6 ust. 4 i 5) okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy, a także ankietyzacja potencjalnych pracodawców, np. dyrektorów SP ZOZ w województwie podlaskim. Wybór pracodawców należy do grup roboczych, wchodzących w skład Zespołów odpowiednich Wydziałów lub przewodniczących Wydziałowych Zespołów. Ostatnie monitorowanie pracodawców i potencjalnych pracodawców miało miejsce w 2019 r. ([Załącznik nr 6](#)).

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Podniesienie poziomu kształcenia w zakresie znajomości języków obcych, w tym języka angielskiego	<p>W ramach projektu Program Zintegrowanego Rozwoju Jakości Kształcenia na UMB współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 asystenci mogli doskonalić umiejętności z zakresu języka angielskiego w ramach realizowanego w uczelni kursu języka angielskiego z elementami języka medycznego.</p> <p>Dodatkowo studenci stomatologii odbywają obowiązkowe zajęcia z języka angielskiego na roku 1, 2 i 3.</p> <p>Dodatkową motywacją dla studentów jest możliwość odbywania szkolenia za granicą z zakresu technologii CAD/CAM. Warunkiem uczestnictwa w szkoleniu jest bowiem znajomość języka angielskiego, gdyż zajęcia odbywają się właśnie w tym języku.</p>
2.	Wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotów prowadzonych w językach obcych	<p>Obecnie UMB nie prowadzi studiów na kierunku lekarsko-dentystycznym w języku angielskim. Jednak w ramach realizacji projektu Zintegrowany Program Kształcenia z wykorzystaniem innowacyjnych metod w zespole stomatologicznym studenci mogą uczestniczyć w zajęciach z protetyki cyfrowej w szkoleniu dotyczącym systemów CAD/CAM w języku angielskim za granicą (Włochy).</p>
3.	Włączenie wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku	<p>W ramach realizacji wykładów w Zakładzie Stomatologii Zachowawczej studenci mogli uczestniczyć w wykładach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład organizowany przez firmę GC: Prof. Falk Schwendicke • wykład organizowany przez firmę Dentsply Sirona: Dr. Laura Andriukaitiene, new Endo solutions [PT Ultimate, BC Sealer ,TruNatomy for special cases • wykłady poświęcone Obrazowaniu 3D w stomatologii Prof Roberto Lo Gouidce, Prof Giuseppe Lo Gioudice • w ramach realizacji wykładów w Zakładzie Protetyki Stomatologicznej • w ramach realizacji wykładów w Zakładzie Protetyki Stomatologicznej wykład poświęcony analizie okluzji- dr Robert Kerstein (Tufts University, USA)

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Zgodnie z przyjętą „Strategią Umiędzynarodowienia Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2021-2030” (Załącznik nr 51) umiędzynarodowienie badań naukowych i procesu dydaktycznego jest jednym z najważniejszych celów strategicznych UMB. Jej zakres merytoryczny ustalany został w wyniku konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Realizacja wizji internacjonalizacji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku koncentruje się na czterech celach strategicznych:

1. Rozwój oferty UMB i sieci relacji sprzyjającej budowaniu środowiska międzynarodowego. Cel pierwszy odnosi się do uzupełnienia oferty studiów o nowe kierunki anglojęzyczne oraz międzynarodowej wymiany naukowej, określa mobilność międzynarodową studentów, międzynarodową współpracę instytucjonalną, zwiększenie obecności dydaktycznej naukowców zagranicznych w procesie kształcenia, podniesienie kwalifikacji oraz poziomu umiędzynarodowienia pracowników administracyjnych i badawczo-dydaktycznych.
2. Rozbudowa infrastruktury i narzędzi służących wzmocnieniu umiędzynarodowienia UMB. Cel drugi obejmuje dostosowanie procesów zarządczych i struktury umożliwiającej wdrażanie umiędzynarodowienia, wzrost zdolności do pozyskiwania środków zewnętrznych oraz budowanie potencjału w zakresie przyjmowania i obsługi zagranicznych studentów, doktorantów, kadry dydaktycznej i naukowej.
3. Stworzenie zintegrowanej międzynarodowej społeczności akademickiej UMB. Cel trzeci precyzuje rozwój współpracy z zagranicznymi absolwentami, budowanie relacji pomiędzy studentami, pracownikami a studentami i kadrami przyjeżdżającą z zagranicy oraz wskazuje metody podniesienia świadomości w zakresie różnic międzykulturowych.
4. Wykreowanie międzynarodowej renomy UMB. Cel czwarty wskazuje możliwości promocji międzynarodowej, obecności UMB w rankingach międzynarodowych oraz metod pozyskania akredytacji zagranicznych.

Dla celów opracowania i nadzorowania wdrożenia strategii w zakresie umiędzynarodowienia dydaktyki został powołany Pełnomocnik Rektora ds. Współpracy Międzynarodowej. Do tej pory, na bazie dotychczasowych działań ujętych w poprzedniej wersji Strategii Umiędzynarodowienia UMB, potencjał dydaktyczny został rozwinięty dzięki m.in. modernizowaniu serwisów dedykowanych studentom, organizację szkoleń międzykulturowych oraz wydarzeń integrujących społeczność akademicką UMB. Istotnym wkładem w rozwój kierunku jest dostępność do nowoczesnych materiałów edukacyjnych i platform edukacyjnych: Browzine (aplikacja do przeglądania e-magazynów naukowych tj. Nature Reviews Nephrology, Nature Reviews Endocrinology, Diabetes, Kidney International, FASEB Journal), interaktywna platforma edukacyjna Access (edycje Access Emergency Medicine i Access Surgery) czy cyfrowa baza medyczna Amboss, aplikacja do nauki fizjologii PhysioEx 10.0 (PhysioEx 10 Laboratory Simulations in Physiology). Wszystkie oferowane narzędzia są dostępne w wersji anglojęzycznej oraz zapewniają dostęp do najnowszej wiedzy znajdującej się w zasobach światowej nauki. Dostęp do prestiżowych, anglojęzycznych baz wiedzy jest standardem we wszystkich wysoko umiędzynarodowionych uniwersytetach w Europie i na świecie. Zwiększono również odsetek wykładowców zagranicznych (w tym profesorów wizytujących) oraz podpisano wiele umów bilateralnych i porozumień o współpracy z prestiżowymi zagranicznymi jednostkami. Na stan obecny zawartych zostało 73 międzynarodowych umów o współpracy z uczelniami z całego świata, nie tylko wśród sąsiadujących uczelni z Europy, ale również z takich zakątków świata jak Papua-Nowa Gwinea, Gruzja, Kazachstan czy Meksyk.

Sukcesem uczelni jest także pozyskanie zagranicznych akredytacji instytucjonalnych takich jak „ASPIRE – ASPIRE Excellence Certificate of Merit in Student Engagement”, potwierdzających międzynarodową doskonałość w kształceniu czy APHEA – Agency for Public Health Education Accreditation, które potwierdza zaangażowanie w zapewnienie i poprawę jakości kształcenia w Europie i na świecie. UMB

regularnie pojawia się także w globalnych rankingach szkół wyższych. Przykładem powyższego jest spozycjonowanie UMB w Rankingu Times Higher Education World University Ranking (THE) przedziale 1001-1200 w rankingu ogólnym, zaś w kategorii „Clinical and Health” było to miejsce 601+. W kolejnym z rankingów US News Best Global Universities Rankings (US News) uczelnię ulokowano na 1688 miejscu w rankingu ogólnym, zaś na 742 miejscu w kategorii „Clinical Medicine”. UMB został także ujęty w rankingu globalnym oraz rankingu „by subject” (Medicine). Naszą Uczelnię charakteryzuje bardzo wysoka ocena parametrów „Teaching and Learning oraz Regional Engagement”. W rankingu SCImago (SIR), który uwzględnia wskaźniki takie jak potencjał badawczy, innowacje oraz wpływ społeczny działań uczelni, UMB uplasował się na 599 pozycji. Wszystkie te działania wpływają na poziom dydaktyki, która jest jednym z najważniejszych atutów oferowanych przez UMB.

Zasięg mobilności kadry wykładającej na kierunku lekarsko-dentystycznym jest bardzo bogaty. W latach 2019-2023 (do 09/2023) to łącznie 426 aktywności o charakterze międzynarodowym, z czego najczęstsze kierunki wybierane przez kadrę to m.in. Włochy, USA (po 9%), Niemcy (8%), Holandia, Austria (po 6%), Hiszpania (5%), Francja (4%), Portugalia, Dania, Litwa, Wielka Brytania (po 3%). Pozostałe kierunki do których uczęszczała kadra to inne, nie mniej znaczące ośrodki z różnych zakątków świata takich jak: Izrael, Singapur, Azerbejdżan, Chiny, Japonia, Irak, Indie, Kolumbia, Meksyk, RPA, Tajlandia czy Tajwan. Wszelkie aktywności kadry obejmowały m.in. wizyty studyjne, konsultacje, szkolenia, konferencje, kongresy, sympozja, zjazdy, spotkania grup roboczych w projektach i inne aktywności projektowe (projekty międzynarodowe, w tym Erasmus), prowadzenie badań, prowadzenie zajęć i kursów, postery. Należy podkreślić, że wiele zaplanowanych aktywności, ze względu na sytuację spowodowaną pandemią, zostało odwołanych, a niektóre z nich zostały przeniesione do formy zdalnej (online), jednak ich charakter wciąż pozostawał międzynarodowy, przynosząc nieocenione korzyści dla rozwoju potencjału kierunku.

Studenci również korzystają z mobilności o charakterze międzynarodowym. W latach 2019-2023, na które przypadł trudny czas pandemii (w latach 2021-2022 większość uczelni zupełnie zamroziło wymiany studenckie), zrealizowano łącznie 70 mobilności. Ogromna większość kierunków, które wybierali studenci to uczelnie z Włoch, jest również jedna uczelnia z Łotwy. Wykaz wyjazdów w ramach Erasmus + zawiera [Załącznik nr 52](#).

W ramach realizacji strategicznych działań rozwojowych Uczelni określanych tytułem „IDUB11”, UMB pragnie zachęcić jak największą liczbę doświadczonych i młodych naukowców do współpracy naukowej z wiodącymi zagranicznymi lub krajowymi ośrodkami naukowymi wyspecjalizowanymi w badaniach wielkoskalowych czy analizach bioinformatycznych. Do realizacji tych działań zachęcane są również osoby po urloпах rodzicielskich chcące aktywnie powrócić do działalności naukowej. W związku z powyższym uczelnia prowadzi rekrutację na:

- wizyty studyjne/staże/szkolenia w renomowanych światowych ośrodkach naukowych dla studentów, doktorantów, naukowców, pracowników administracji m.in. z zakresu nowoczesnych technologii i metodologii badawczych i analitycznych, a także w zakresie działań mających na celu usprawnianie działalności uczelni i podnoszenie standardów pracy w zakresie badań, dydaktyki, zarządzania
- udział studentów oraz pracowników naukowych i administracyjnych w krajowych i zagranicznych szkoleniach w najlepszych ośrodkach z zakresu m.in. mentoringu, pisanie artykułów naukowych, wystąpień publicznych i przygotowywania prezentacji podczas konferencji, etyki prowadzenia badań naukowych, zasad ochrony danych osobowych pacjentów zakwalifikowanych do strategicznych programów badawczych, komunikacji międzykulturowej i interpersonalnej, przeciwdziałania zjawiskom wypalenia zawodowego, mobbingu, molestowania seksualnego, dyskryminacji, zarządzania projektami, wdrażania najbardziej nowoczesnych metod diagnostycznych i leczniczych
- dwutygodniowe wyjazdy naukowców, w tym kandydatów do postępowania konkursowego o uzyskanie grantu ERC, do renomowanych ośrodków naukowych za granicą, mające na celu

przedstawienie oferty UMB w zakresie współpracy w priorytetowych obszarach badawczych, a szczególnie utworzenie zespołów badawczych, które będą aplikowały do przyszłych konkursów międzynarodowych, w tym Horyzont 2020 i granty ERC

- podróże związane z procesem prowadzenia przewodów doktorskich we współpracy międzynarodowej (zagraniczni promotorzy, współ-promotorzy i promotorzy pomocniczy) w języku angielskim

Na kierunku lekarsko-dentystycznym zajęcia prowadzą również zapraszani wykładowcy z zagranicy. W ramach realizacji wykładów w Zakładzie Stomatologii Zachowawczej studenci mogli uczestniczyć w wykładach:

- wykład organizowany przez firmę GC prowadzony przez prof. Falka Schwendicke
- wykład organizowany przez firmę Dentsply Sirona prowadzony przez dr Laurę Andriukaitiene, New Endo Solutions (PT Ultimate, BC Sealer, TruNatomy for special cases)
- wykłady poświęcone Obrazowaniu 3D w stomatologii prowadzony przez prof. Roberto Lo Gouidce i prof. Giuseppe Lo Gioudice

W ramach realizacji wykładów w Zakładzie Protetyki Stomatologicznej studenci mogli wziąć udział w wykładzie poświęconym analizie okluzji prowadzonym przez dr Roberta Kersteina (Tufts University, USA).

Proces monitorowania poziomu umiędzynarodowienia UMB jest realizowany co najmniej raz w roku, w miarę możliwości odbywa się on na bieżąco, szczególnie podczas zarządzania i realizacji kolejnych projektów o charakterze międzynarodowym. W latach 2018-2023 uczelnia zrealizowała lub realizuje już 9 projektów mających na celu budowanie potencjału międzynarodowego, w ramach programu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej pn. „Welcome to Poland”, co sytuuje UMB w ścisłej czołówce wszystkich polskich uczelni. W sam proces monitorowania umiędzynarodowienia włączona jest duża część społeczności akademickiej tj. odbywa się z zaangażowaniem władz Uczelni, pracowników badawczo-dydaktycznych, pracowników administracyjnych, studentów, doktorantów i absolwentów.

Realizacja celów określonych w Strategii odbywa się również dzięki współpracy UMB z ciałami przedstawicielskimi, takimi jak Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych, instytutami i placówkami badawczymi oraz innymi uczelniami medycznymi. Wszystkie te aktywności mają na celu postrzeganie UMB na międzynarodowym rynku edukacyjnym jako atrakcyjnej i nowoczesnej uczelni o ugruntowanej pozycji na arenie międzynarodowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Przystosowanie biblioteki do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową	Biblioteka mieści się w głównym budynku UMB – XVIII-wiecznym Pałacu Branickich. Z tego względu wszelkie udogodnienia pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnością uzależnione są od decyzji konserwatora zabytków. Z holu w budynku Pałacu Branickich możliwy jest wjazd na wózek inwalidzkim do wypożyczalni i punktu kserograficznego. Wysokość i szerokość stołów jest dostosowana do pracy na wózku. Przestrzeń między stołami

		<p>pozwala na swobodny ruch wózkami inwalidzkimi. W roku akademickim 2014/2015 w bibliotece utworzono stanowisko komputerowe przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością. Znajduje się ono w pierwszym pomieszczeniu Czytelni Studenckiej. Komputer został wyposażony w specjalną klawiaturę dla osób słabowidzących, specjalistyczne oprogramowanie powiększające obraz na ekranie ZoomText Magnifier/Reader 10 i syntezy mowy IVONA, umożliwiającą osobom słabowidzącym i niedosłyszącym pełne i swobodne korzystanie z zasobów elektronicznych.</p> <p>Dla osób słabowidzących dostępna jest lupa Ruby XL HD. Jest to przenośny powiększalnik o 5-calowym ekranie i obrazie w jakości HD. Ruby XL HD gwarantuje powiększenie od 2 x do 14x, a różne tryby kolorów pozwalają na dostosowanie tekstu do potrzeb użytkownika. RUBY XL HD jest łatwa w użytkowaniu. Oznaczone kolorami przyciski dotykowe ułatwiają regulację powiększenia, wybór trybu kolorów albo dodanie linii Odczytu i Maski. Praktyczna podstawa i uchwyt sprawiają, że używanie lupy nie jest męczące dla czytelnika.</p>
--	--	--

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb osób niepełnosprawnych zostało opisane w Kryterium 2.

Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w postaci stypendiów: socjalnego, dla osób niepełnosprawnych, rektora oraz dla najlepszych doktorantów. Stypendium Rektora może otrzymać student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym.

Student oraz doktorant, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej ma możliwość otrzymania zapomogi. Wszystkie informacje na temat świadczeń dla studentów i doktorantów dostępne są na stronie internetowej Uczelni. Studenci, o możliwościach uzyskania ww. stypendiów informowani są także bezpośrednio przez pracowników Uczelni. (Regulamin świadczeń dla studentów – Załącznik nr 53).

Od października 2018 r. do czerwca 2020 r. przyznawane były stypendia z funduszu własnego studentom, które przysługiwały studentom pierwszego roku jednolitych studiów magisterskich lub studiów pierwszego stopnia UMB, którzy uzyskali co najmniej 90% punktów możliwych do zdobycia, na poziomie rozszerzonym, z jednego z przedmiotów branych pod uwagę podczas postępowania rekrutacyjnego na UMB na wybranym przez studenta kierunku. Od października 2019 r. do czerwca 2020 r. stypendia były rozszerzone o studentów szóstego roku, jednolitych studiów magisterskich UMB, którzy uzyskali wyróżniające się wyniki w nauce oraz nie byli uprawnieni do otrzymywania stypendium Rektora z funduszu pomocy materialnej.

Od roku 2021 o stypendia z funduszu własnego mogą ubiegać się doktoranci szkoły doktorskiej, którzy posiadają znaczące osiągnięcia naukowe z poprzedniego roku akademickiego, tzn. posiadają co najmniej jedną publikację z punktacją MEiN nie niższą niż 140 punktów, w której doktorant jest pierwszym autorem, lub uzyskali co najmniej jeden patent, lub kierują realizacją co najmniej jednego grantu lub projektu badawczego finansowanego ze źródeł zewnętrznych o wartości powyżej 100 000.

Dodatkowo na Wydziale student może ubiegać się o stypendium im. dr Bogny Koneczny – ufundowane przez osobę prywatną dla studenta pochodzącego z jednego z krajów byłego ZSRR, z najwyższą średnią ocen na danym roku. W ubiegłym roku jednym ze stypendystów był student kierunku lekarsko-dentystycznego.

Na koniec studiów najlepszy absolwent otrzymuje Nagrodę im. prof. Jakuba Chlebowskiego. Uzyskuje ją absolwent, który ukończył studia w terminie określonym planem i uzyskał najwyższą średnią ocen za cały okres studiów. Jest to nagroda finansowa.

Również Rozdział VI Regulaminu studiów określa nagrody i wyróżnienia, jakie może uzyskać student.

Uczelnia przystąpiła do Programu Mobilności Studentów Uczelni Medycznych (MOSTUM). Głównym celem programu jest wymiana studentów studiów stacjonarnych między uczelniami medycznymi w Polsce w ramach jednolitych i dwustopniowych studiów magisterskich na jeden lub dwa semestry w ramach jednego roku akademickiego. Zasady wymiany określa Regulamin Programu Mobilności Studentów Uczelni Medycznych ([Załącznik nr 54](#)).

Uczelnia wspiera również mobilność międzynarodową studentów i kadry. Zasady finansowania wyjazdów w ramach programu Erasmus+ zawarte są w [Załączniku nr 55](#), zaś Regulamin Programu Erasmus+ stanowi [Załącznik nr 56](#). Studenci i doktoranci mogą realizować mobilności krótkoterminowe na praktyki, mobilności długoterminowe na praktyki lub studia. Absolwenci i osoby o statusie post doc mogą realizować mobilności krótkoterminowe na praktyki lub mobilności długoterminowe na praktyki. W ramach mobilności kadry możliwe są wyjazdy na szkolenie lub w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy mogą realizować mobilności w celu szkoleniowym lub mobilności w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Pracownicy administracyjni mogą realizować mobilności w celu szkoleniowym. Zasięg mobilności kadry i studentów został opisany w ramach Kryterium 7.

W roku 2021 została przyjęta Deklaracja polityki Erasmusa na lata 2021-2027 ([Załącznik nr 57](#)). Na Uczelni istnieje również system Erasmus+ „dla osób z mniejszymi szansami”. Kryterium osób „z mniejszymi szansami” stosuje się do następujących grup: osób z niepełnosprawnościami, posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz „osoby ze środowisk uboższych”. Wszystkie informacje dotyczące dodatkowego dofinansowania stypendium oraz kosztów podróży dla w/w grup osób znajdują się na stronie internetowej.

Uczelnia wspiera działalność organizacji studenckich prowadzących działalność naukową, społeczną, sportową czy artystyczną. Umożliwia to podejmowanie przez studentów wielu przedsięwzięć m.in. organizację Międzynarodowego Kongresu Medycznego dla Młodych Naukowców BIMC (STN), czy Festiwalu Kultury Studenckiej „Medykalia” (Samorząd Studentów oraz wielu innych). W przedsięwzięciach organizowanych przez studentów innych kierunków studiów, chętnie biorą udział studenci kierunku lekarsko-dentystycznego. Wpływa to pozytywnie na rozwinięcie umiejętności współdziałania w zespołach, a także na poznanie specyfiki pracy w innych zawodach w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Na Uczelni działają następujące organizacje studenckie:

- Samorząd Studentów UMB,
- Samorząd Doktorantów UMB
- Studenckie Towarzystwo Naukowe UMB,
- Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny – IFMSA Poland – Oddział Białostok,
- Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii,
- Polskie Towarzystwo Studentów Farmacji Oddział Białostok,
- Studenckie Towarzystwo Diagnostów Laboratoryjnych UMB,
- Chór UMB,
- Studenckie Centrum Radiowe „Radiosupeł”,

- Studencka Agencja Fotograficzno-Filmowa,
- Klub Studencki „Co Nie Co”,
- Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego UMB,
- Niezależne Zrzeszenie Studentów UMB,
- Młody Medyk Białostocki,
- Innowacyjny Kosmetolog,
- Grupa BUM,
- Sodalitas Expeditionum,
- American Medical Student Association (AMSA) Medical University of Bialystok Chapter,
- Medical Association for Students of Spain in Bialystok (MAS Spain)

Organizacje te wspierają działalność naukową, artystyczną i sportową studentów, a także starają się rozwijać zainteresowania związane z przyszłym zawodem. Organizacje studenckie ponadto współpracują ze sobą i wspierają swoje działania i aktywności w takich przedsięwzięciach jak: Dzień Otwarty Uniwersytetu Medycznego, Dzień Akademicki, Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki, akcja „Studuj w UMB”. Działalność organizacji opisano w [Załączniku nr 58](#).

Działalność organizacji studenckich wspierana jest finansowo przez Prorektora ds. Kształcenia, który corocznie przyznaje środki na działalność naukową, artystyczną, sportową i społeczną studentów. Studencką działalność naukową wspiera fundusz stypendiów Rektora oraz Studenckie Towarzystwo Naukowe (STN), organizujące konferencje studenckie i dofinansowujące udział członków kół naukowych w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych. Uczelnia wspiera finansowo działalność STN-u, które zrzesza koła naukowe działające na Uczelni oraz innych organizacji studenckich prowadzących działalność naukową społeczną, sportową czy artystyczną.

W roku akademickim 2022/2023 w Uczelni aktywnie działało 79 kół naukowych, zrzeszonych w Studenckim Towarzystwie Naukowym (STN). Na Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologii UMB działało 49 kół naukowych. Wykaz studenckich kół naukowych przedstawia [Załącznik nr 59](#). Z kolei [Załącznik nr 60](#) przedstawia informacje na temat studenckich kół naukowych na kierunku lekarsko-dentystycznym.

Zgodnie z wieloletnią tradycją, Studenckie Towarzystwo Naukowe UMB w 2023 r. było organizatorem 17. Międzynarodowego Kongresu dla Młodych Naukowców - 17th Białystok International Medical Congress for Young Scientists, Białystok 2023. Zrzeszeni w organizacji studenci, zgodnie z ideą Studenckiego Towarzystwa Naukowego, rozwijają swoje zainteresowania oraz przygotowują się do pracy naukowo-badawczej. Kongres jest okazją do prezentacji swoich wyników, wymiany doświadczeń oraz zdobywania nowych umiejętności.

Studenci doskonalą również swoje umiejętności praktyczne w ramach aktywnej działalności Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii Oddział Podlaski. PTSS to profesjonalna organizacja, która skupia grono lekarzy i studentów stomatologii z całej Polski, a celem jej działalności jest poszerzanie wiedzy społeczeństwa na temat zdrowia jamy ustnej. Członkowie organizacji stawiają na naukę, praktykę oraz wzajemną integrację. Prężnie działając w białostockim oddziale PTSS edukuje dzieci i uczniów, prowadząc akcje profilaktyczne w szkołach i przedszkolach. Wydarzenia te cieszą się dużym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem. Oprócz działalności w szkołach, PTSS może również pochwalić się akcjami profilaktycznymi w galeriach handlowych. Organizują je sami (np. Międzynarodowy Dzień Zdrowia Jamy Ustnej) lub współpracują z innymi organizacjami studenckimi, które również działają na rzecz zdrowia. PTSS działa nie tylko edukując społeczeństwo, ale również studentów stomatologii. Kładzie nacisk na praktykę, ucząc przyszłych lekarzy dentystów, jak wykorzystać teorię w codziennej pracy. W swojej ofercie ma m.in. szkolenie z podstaw szycia chirurgicznego, szkolenie z podstaw endodoncji i profesjonalne szkolenia z zakresu stomatologii zachowawczej. Członkowie PTSS mają możliwość udziału w Ogólnopolskich Konferencjach Stomatologicznych, które są niepowtarzalną okazją do poszerzenia wiedzy z różnych dziedzin

stomatologii. Jedna z nich będzie miała miejsce 2-3 grudnia 2023 r. w Białymstoku. PTSS organizuje również co roku „Dobre rwanie” - integrację studentów wszystkich roczników kierunku lekarsko-dentystycznego.

Ogromnym wsparciem dla studentów w uczeniu się i prowadzeniu działalności naukowej jest udział w projektach realizowanych przez UMB. Przykładem może być Projekt pn. „Zintegrowany Program Kształcenia z wykorzystaniem innowacyjnych metod w zespole stomatologicznym”, którego celem jest poprawa jakości, skuteczności i dostępności oferty edukacyjnej wydziału obejmująca cyfryzację i standaryzację nauczania m.in. na kierunku lekarsko-dentystyczny oraz dostosowanie ich do potrzeb gospodarki i społeczeństwa. Szczegółowy opis projektu przedstawiono w [Załączniku nr 61](#). W projekcie wzięło udział łącznie 145 studentów ostatniego roku kierunku lekarsko-dentystycznego.

Członkowie samorządu zasiadają w organach kolegialnych uczelni, komisjach senackich oraz zespołach wewnętrznego zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. Dzięki temu władze uczelni wraz z Samorządem Studenckim UMB stale pracują wspólnie nad zapewnieniem jak najlepszej jakości kształcenia oraz dbaniem o środowisko akademickie. Przewodnicząca samorządu uczęszcza na cykliczne spotkania Rady Programowej (z udziałem starostów roku) i Rady Pedagogicznej Wydziału Lekarskiego. Samorząd Studentów UMB, jak i inne organizacje na uczelni, są w stałym kontakcie z Prorektorem ds. Kształcenia, który patronuje nad działalnością organizacji studenckich oraz zawsze znajduje czas na spotkania z przedstawicielami organizacji. Samorząd Studentów we współpracy z Prorektorem ds. Kształcenia organizuje również spotkania ze starostami roku, gdzie omawiane są prośby i problemy dotyczące poszczególnych lat danych kierunków. Wszystkie organizacje studenckie na UMB mają zapewnione finansowanie oraz miejsca na spotkania organizacji. W ub. roku została oddana do użytku nowa siedziba wszystkich organizacji studenckich. Organizowane są tam cyklicznie turnieje szachowe, studencka gazeta „Młody Medyk” właśnie tam ma swoje spotkania redakcyjne. Do siedziby ma dostęp każdy student z organizacji studenckich.

Student podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni oraz za czyn uchybiający godności studenta. Postępowanie wyjaśniające wszczynają Rzecznik dyscyplinarny do spraw studentów na polecenie Rektora. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzekają komisja dyscyplinarna oraz odwoławcza komisja dyscyplinarna, powołane spośród nauczycieli akademickich i studentów uczelni, w trybie określonym w statucie.

Procedura weryfikacji wspomagania działalności edukacyjnej, badawczej i usługowej oraz narzędzia i metody tej procedury opisano w Kryterium 5.

W celu oceny jakości obsługi administracyjnej studentów, w Dziekanacie prowadzona jest ocena w postaci anonimowych ankiet ([Załącznik Nr 62](#)). Analiza ankiet zawarta jest w Raporcie Końcowym przygotowywanym przez Wydziałowy Zespół.

W Uczelni prężnie funkcjonuje Dział Spraw Studenckich na czele z Prorektorem ds. Kształcenia, które zajmuje się całokształtem spraw związanych z opieką nad studentami i szeroko rozumianą pomocą. Studenci mają też możliwość wypełnienia Ogólnouczelnianej ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami ([Załącznik nr 63](#)).

Jednostkami podstawowymi zajmującymi się obsługą administracyjną działalności edukacyjnej w UMB są:

- Biuro Promocji i Rekrutacji
- Dziekanat Wydziału Lekarskiego
- Dział Spraw Studenckich
- Biblioteka
- Sekcja ds. Planowania i Rozliczania Obciążeń Dydaktycznych
- Dział Informatyki
- Dział Współpracy Międzynarodowej

Jednostkami pomocniczymi przy obsłudze administracyjnej działalności edukacyjnej w UMB są:

- Radca prawny
- Dział Organizacji i Kontroli
- Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
- Inspektor Ochrony Danych
- Dział Nowoczesnych Technik i Metod Kształcenia
- Biuro Rektora
- Dział Nauki
- Dział Rozwoju i Ewaluacji
- Biuro Transferu Technologii
- Dział Administracyjno-Gospodarczy i Usług
- Dział Projektów Pomocowych
- Dział Zaopatrzenia
- Dział Finansowo-Księgowy
- Domy Studenta
- Rzecznik Prasowy

Kandydaci na stanowiska administracyjne wyłaniani są w ramach rekrutacji zewnętrznej oraz wewnętrznej. Oferty zamieszczane są często na stronie UMB. Rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami do zatrudnienia przeprowadzane są z udziałem kierowników jednostek administracyjnych, w których ma nastąpić zatrudnienie. Pod uwagę brane jest wykształcenie, doświadczenie zawodowe, szczególnie w zakresie wykonywania pracy w podobnym charakterze, oraz inne kwalifikacje np.: znajomość języków obcych, znajomość programów komputerowych.

Wyróżniający się pracownicy administracji otrzymują nagrody roczne. Poza tym za zwiększony zakres wykonywanych prac lub za ich szczególny charakter mogą być przyznawane okresowo dodatki zadaniowe oraz zwiększone premie. W tej grupie pracowników stosowane są również awanse stanowiskowe oraz w zakresie podwyższenia wynagrodzenia.

Kadra administracyjna korzysta z możliwości uczestniczenia w szkoleniach podnoszących kwalifikacje, organizowanych przez podmioty zewnętrzne. Szkolenia opłacane są przez UMB. Przykładowe szkolenia w ramach projektów, w których uczestniczyli pracownicy administracyjni zawiera [Załącznik nr 64](#).

Procedurę postępowania w sprawie skargi o mobbing, molestowanie seksualne bądź dyskryminację określa Zarządzenie Rektora zawierające Regulamin Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i Molestowaniu Seksualnemu Studentów w UMB ([Załącznik Nr 65](#)). Postępowanie w sprawie skargi o mobbing, molestowanie seksualne bądź dyskryminację studentów prowadzi powołana przez właściwą Radę Wydziału Wydziałowa Komisja ds. Przeciwdziałania Problemom Molestowania Seksualnego, Mobbingu i Dyskryminacji Studentów ([Załącznik Nr 66](#)).

Również Ogólnouczelniana ankieta dotycząca systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych zawiera zestaw pytań dotyczących możliwości składania skarg i uwag, dotyczących organizacji pracy w jednostkach, w których odbywają się zajęcia, w tym sposobu kształcenia oraz pracy kadry dydaktycznej oraz przypadków mobbingu, różnych form dyskryminacji oraz molestowania.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
-----	---	--

1.	Motywowanie i informacja studentów o możliwościach wymiany międzynarodowej i krajowej	<p>W 2019 r. Uczelni powstał Dział Współpracy Międzynarodowej - jednostka odpowiedzialna za organizację i promowanie mobilności międzynarodowych. Dedykowani pracownicy działu zajmują się kompleksową organizacją wyjazdów studentów i doktorantów, jak również pracowników Uczelni. Ponadto Dział koordynuje realizację praktyk studenckich realizowanych w ramach umów międzynarodowych, organizację międzynarodowych szkół letnich oraz przyjazdy gości zagranicznych, często wybitnych ekspertów. Pracownicy służą wszelką pomocą zarówno przy wypełnianiu wniosków na wyjazd, jak i ich późniejszym rozliczaniu. Wszystkie informacje niezbędne do złożenia wniosków na wyjazdy zagraniczne przez studentów i doktorantów dostępne są na stronie www.</p> <p>W trybie ciągłym prowadzony jest monitoring możliwości aplikowania na praktyki, staże lub inne formy mobilności międzynarodowych. Na oficjalnej stronie Uczelni publikowane są dwujęzyczne komunikaty o możliwościach wyjazdowych, jak również naborach do programów stypendialnych. Przede wszystkim, źródłem informacji o ww. mobilnościach są komunikaty zamieszczane na stronie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Przekazywane studentom są także informacje nt. możliwości wymiany międzynarodowej uzyskane m.in. z ambasad innych krajów w RP, ambasad RP na świecie, Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta i innych podmiotów z kraju i zagranicy. Wśród przykładowych programów stypendialnych dedykowanych studentom, warto wymienić: CEEPUS (jego celem jest wspieranie wymiany akademickiej w zakresie kształcenia oraz doskonalenia zawodowego studentów i nauczycieli akademickich), StudyinLatvia, StudyinItaly, stypendia DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst) i wiele innych. Ogłoszenia dotyczące mobilności międzynarodowych publikowane są na stronie www. Informacje o naborach publikowane są również w uczelnianych mediach społecznościowych m.in. na Facebooku. Oprócz tego, komunikaty o możliwościach stypendialnych publikowane są w aplikacji mobilnej myMUB,</p> <p>Studenci zagraniczni mogą zasięgnąć informacji na temat możliwości wymiany międzynarodowej w punkcie Welcome Centre, działającym w ramach Działu Współpracy Międzynarodowej. Pracownicy punktu udzielają stosownych informacji lub przekierowują do odpowiedniej osoby. Warto również podkreślić, że studenci mają możliwość wyjeżdżania w ramach projektu IDUB-11. Projekt realizowany przez UMB ma na celu intensyfikację współpracy z krajowymi lub zagranicznymi ośrodkami naukowymi i szkoleniowymi. W ramach projektu, studenci mogą wyjechać w celu odbycia wizyt studyjnych/staży/szkoleń o tematyce badawczej. Nabór do programu prowadzony jest w trybie ciągłym i potrwa do</p>
----	---	---

		<p>2025 r. Wnioski na mobilności krajowe i międzynarodowej w ramach IDUB-11 oceniane są przez Komisję Ekspertów. Biuro Programu Erasmus+ odnotowało znaczny wzrost zainteresowania mobilnościami w ramach Programu Erasmus+. Uważamy, iż ma to związek z faktem, iż możliwość wymiany zagranicznej została wypromowana w większym stopniu, niż miało to miejsce dotychczas. Biuro Programu Erasmus+ organizuje spotkania informacyjne on-line, umożliwiając tym samym połączenie się z dowolnego miejsca w dowolnym czasie. Dzięki temu udogodnieniu więcej osób uczestniczy w spotkaniach i do większej ilości osób trafiają nasze treści. Ponadto, wyszkolona kadra pracownicza Biura Programu Erasmus+ tworzy nowoczesne grafiki przyciągające wzrok studentów m.in. są to plakaty czy infografiki publikowane w Internecie. Co więcej, Biuro Programu Erasmus+ promuje możliwości wyjazdu również w social mediach UMB i organizacji studenckich. Dodatkowo, w rozbudowanej zakładce Programu Erasmus+ na stronie internetowej Uczelni zarówno studenci jak i pracownicy znaleźć mogą wszystkie niezbędne informacje dot. mobilności, przedstawione w jasny i przejrzysty sposób. Promowane są również osoby, które dotychczas wzięły udział w mobilnościach w ramach Programu Erasmus+ poprzez publikację ich doświadczeń w zakładce Erasmus+ stories. Stworzona również została zakładka FAQ, gdzie osoby zainteresowane wyjazdem mogą rozwiązać swoje wątpliwości i uzyskać odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Wypromowaliśmy również program Erasmus+ buddy – do którego zgłaszać się mogą studenci wszystkich kierunków studiów prowadzonych na UMB, co dodatkowo procentuje większym zainteresowaniem wyjazdami, również studentów innych kierunków. Co więcej, Biuro Programu Erasmus+ planuje organizację wydarzeń integrujących społeczność Programu ze społecznością UMB, co dodatkowo przyczyni się do zwiększenia świadomości o Programie wśród szerszego grona odbiorców.</p>
2.	<p>Motywowanie studentów do brania udziału w wypełnianiu ankiet służących do oceny studiów, kadry akademickiej i administracji</p>	<p>W ramach poprawy jakości kształcenia każdego roku studenci mogą wziąć w ankiecie oceniającej zajęcia na kierunku lekarsko-dentystycznym. Ankieta jest dostępna on line i prowadzona jest dla wszystkich przedmiotów i zajęć oddzielnie. W roku akademickim 2018/2019 tylko niewielka grupa studentów uczestniczyła w ankietyzacji (11% w semestrze zimowym i około 6% w semestrze letnim). W roku akademickim 2019/2020 w semestrze letnim w ankiecie wzięło udział około 38%. Wynikało to z faktu, iż w okresie pandemii zajęcia odbywały się w systemie online, co umożliwiło stałe zachęcanie do udziału w ankiecie, głównie w celu oceny nowego systemu zajęć. Podobna sytuacja miała też miejsce w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 (w ankiecie uczestniczyło 35% studentów). W kolejnych latach około 25% studentów</p>

		<p>wzięło udział w ankiecie. Należy zwrócić uwagę na to, iż studenci stale pod koniec każdego semestru są zachęceni przez nauczycieli akademickich do ankietyzacji zajęć. Wnioski z ankiet przekładają się bowiem w sposób bezpośredni na poprawę jakości kształcenia. Dodatkowo każda grupa studencka jest poddana ocenie przez osobę prowadzącą i w sytuacji dużej rozbieżności podejmuje się działania wyjaśniająco/naprawcze.</p>
--	--	---

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zgodnie z Regulaminem Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia publikowanie informacji dotyczących systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia obejmuje w szczególności:

- skład i zadania Uczelnianego Zespołu i Wydziałowych Zespołów,
- akty prawne i regulaminy dotyczące systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w UMB,
- wzory ankiet,
- harmonogramy,
- dane kontaktowe Pełnomocnika Rektora ds. ZiDJK

Informacje do publikacji zgłaszają drogą elektroniczną do Kierownika Sekcji ds. Planowania i Rozliczania Obciążeń Dydaktycznych przewodniczący Wydziałowych Zespołów oraz osoby przez nich wyznaczone, przy czym informacje dotyczące jakości kształcenia na poszczególnych Wydziałach zamieszczane są na stronach internetowych tych Wydziałów (np. regulaminy hospitacji zajęć dydaktycznych, regulaminy praktyk zawodowych, arkusze opinii uczestnika praktyki).

Uczelnia prowadzi stałą, otwartą politykę informacyjną, skierowaną do szerokiego grona interesariuszy: kandydatów na studia, studentów, pracowników, współpracowników, absolwentów, przedstawicieli innych uczelni wyższych, przedsiębiorców, organizacji rządowych i pozarządowych, władz centralnych i samorządowych a także partnerów zagranicznych.

Podstawowym narzędziem komunikacji jest strona internetowa UMB www.umb.edu.pl i BIP Uczelni, dostępne 24 godziny na dobę. Dzięki wewnętrznej polityce informacyjnej oraz dostępem do edycji strony wielu redaktorów, strona jest na bieżąco aktualizowana, co sprawia, że informacje wprowadzane są niezwłocznie, są aktualne i wiarygodne. W systemach informatycznych widnieje data ostatniej aktualizacji oraz informacja o autorze publikacji. Każda jednostka dydaktyczna Uczelni posiada swoją podstronę w serwisie oraz ma bezpośredni dostęp. Strona internetowa jest zbudowana funkcjonalnie, a zamieszczane na niej informacje umieszczane logicznie (np. podział informacji na te skierowane do kandydatów, studentów czy pracowników). Zarówno strona internetowa, jak i BIP posiadają mapy strony oraz wyszukiwarki treści, co jeszcze bardziej ułatwia znalezienie potrzebnych informacji. Serwis internetowy UMB ma rozbudowaną zakładkę kontakt, w której zamieszczono namiary między innymi na rzeczownika uczelni, webmastera, dziekanaty, kontakty dla kandydatów na studia, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, udostępniono mapę kampusu, wirtualny spacer po uczelni, a także wyszukiwarkę kontaktów pracowników Uczelni. BIP Uczelni posiada również formularz kontaktowy oraz zawiera pełną procedurę udostępniania informacji publicznej. UMB posiada również film w języku migowym. Strona www.umb.edu.pl w zakładce Rekrutacja ma uruchomiony live-chat, umożliwiający zadanie pytań online odnośnie naboru na studia i innych aspektów funkcjonowania Uczelni.

Strony są w większości dostępne cyfrowo, z uwzględnieniem różnych rodzajów niepełnosprawności. Uczelnia przygotowuje również dokumenty dostępne cyfrowo. Zadbaliśmy także o responsywność stron, tak aby serwis www otwierał się poprawnie na urządzeniach mobilnych.

Strona internetowa prowadzona jest w językach: polskim, angielskim oraz szereg informacji o Uczelni dostępnych jest również w następujących wersjach językowych: arabskim, chińskim, fińskim, francuskim, hindi, hiszpańskim, niemieckim, norweskim, rosyjskim, szwedzkim. Dzięki temu, UMB posiada najwięcej wersji językowych strony internetowej spośród wszystkich uczelni w Europie.

Nadzór nad zamieszczonymi treściami sprawują kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych a nad całością serwisu opiekę sprawują: webmaster, pracownicy Biura Promocji i Rekrutacji, rzecznik uczelni.

Uniwersytet posiada również anglojęzyczną aplikację mobilną myMUB. W ub. roku zakończono prace nad rozbudową aplikacji dedykowanej studentom, gościom i naukowcom z zagranicy, jak również całej społeczności akademickiej UMB. Aplikacja jest dostępna w dwóch wersjach: Android i IOS. Po rozbudowie aplikacja umożliwi zalogowanie się na własny profil, a następnie sprawdzenie indywidualnego planu zajęć czy odbieranie ważnych komunikatów skierowanych do konkretnego studenta zagranicznego, roku studiów czy grupy ćwiczeniowej. Powyższe funkcje są dostępne dzięki nowemu modułowi – „Strefa Studenta” (Student Zone). Jest to zdecydowanie najważniejsza część rozbudowy aplikacji myMUB. Rozbudowa aplikacji mobilnej myMUB została wykonana w ramach projektu pt. „Wszystkie drogi prowadzą na UMB. Nowoczesne narzędzia rozwoju promocji zagranicznej i wykorzystanie technologii IT w budowie potencjału Uczelni”.

Polityka informacyjna Uczelni prowadzona jest również w mediach społecznościowych, które są dodatkowym kanałem kontaktu z kandydatami na studia, studentami, pracownikami i szeroko rozumianym otoczeniem Uczelni. Na kanale YouTube Uczelni relacjonowane są na żywo wydarzenia: wręczenie dyplomów, awanse naukowe, inauguracje roku akademickiego, zamieszczane są filmy skierowane do przyszłych studentów a także filmy edukacyjne i przedstawiające sylwetki ze społeczności UMB. Uniwersytet przygotowuje również kalendarze akademickie w języku polskim i angielskim, w których zawarte są przydatne informacje odnośnie uczelni, w szczególności dla osób podejmujących studia. Konkurs na okładkę kalendarza rozpisywany jest wśród studentów UMB, cieszy się dużą popularnością; nagrodą jest określona kwota pieniężna. Co roku studenci zrzeszeni w samorządzie oraz organizacjach studenckich organizują akcje UMB Help Desk, podczas której pomagają nowoprzyjętym studentom w aklimatyzacji i oprowadzają po kampusie uniwersytetu.

Na co dzień studenci i pracownicy uczelni mają możliwość kontaktu za pomocą wirtualnego dziekanatu i maile uczelniane.

W 2021 powstało Zarządzenie Rektora w spr. zapewnienia dostępności w UMB. W związku z realizacją obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, Rektor powołał:

- Koordynatora do spraw dostępności
- Podkoordynatora do spraw dostępności w zakresie architektonicznym
- Podkoordynatorów do spraw dostępności serwisów internetowych i aplikacji mobilnych
- Podkoordynatora do spraw dostępności w zakresie informacji zamieszczanych na stronach internetowych:
- Podkoordynatora do spraw dostępności w zakresie informacji zamieszczanych na stronie internetowej

Przyjęto też Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2021-2024 w UMB ([Załącznik nr 67](#)).

UMB dba o zachowanie więzi z absolwentami. Wyrazem tego jest m.in. stworzona w 2020 roku elektroniczna baza absolwentów UMB, w której zamieszczone są nazwiska wszystkich studentów

Uczelni od 1950 roku. Oprócz tego absolwenci poprzez specjalny formularz mogą dostarczyć rozszerzony biogram, który również jest zamieszczany w bazie. Baza absolwentów znajduje się w kiosku multimedialnym, który ulokowano w Auli Nobilium. To kolejna inicjatywa UMB mająca na celu uhonorowanie absolwentów i stworzenie dedykowanej im przestrzeni do spotkań w macierzystej Uczelni. Aula Nobilium to dawny apartament królewski w Pałacu Branickich. Została oddana do użytku w 2020 roku po przeprowadzonych pracach remontowych, konserwatorskich i rekonstrukcyjnych. Pomieszczeniu przywrócono wygląd z XVIII wieku, umieszczając przy tym nowoczesne urządzenia multimedialne zawierające m.in. bazę absolwentów, historię leczenia i Uczelni jak również ukazując przyszłe kierunki badań. Aula Nobilium to jednocześnie sala przeznaczona do zwiedzania w ramach uczelnianego Muzeum Historii Medycyny i Farmacji. Znaczną grupę zwiedzających Muzeum stanowią absolwenci, którzy chętnie powracają do swojej Uczelni, przyprowadzają swoje rodziny i przyjaciół, a także bardzo często przekazują swoje eksponaty do zbiorów muzealnych. Przyczyniają się tym samym do budowania dziedzictwa akademickiego UMB.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-	-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zasady dotyczące wprowadzenia programu kształcenia określone są w Uchwale Senatu UMB nr 47/2017 w sprawie wytycznych dotyczących opracowywania programów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich w UMB określających zasady tworzenia programów studiów dla określonych kierunków, poziomów i profili kształcenia studiów wyższych ([Załącznik Nr 68](#)) oraz w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB.

Projekty programów i planów studiów konsultowane są z członkami Rad Programowych poszczególnych kierunków (w skład których wchodzi interesariusze zewnętrzni) oraz poszczególnymi jednostkami dydaktycznymi, opracowującymi sylabusy. Ostatecznie, plany i programy studiów są opiniowane przez Radę Wydziału (po zasięgnięciu opinii organu właściwego samorządu oraz grup roboczych Wydziałowego Zespołu), a następnie programy są zatwierdzane przez Senat. Sylabusy są efektem pracy całej kadry danej jednostki, zaangażowanej w dydaktykę (od osoby odpowiedzialnej za dydaktykę, przez koordynatora przedmiotu do kierownika, który zatwierdza sylabus). Sylabusy udostępnione są na stronie internetowej Wydziału. Aktualny wzór (zatwierdzany przez Radę Wydziału) zawiera [Załącznik Nr 69](#).

Doskonalenie programu studiów jest jednym z głównych zadań wdrożonego w UMB systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Systematyczny przegląd programu kształcenia (zgodny z procedurami opisanymi w Regulaminie Działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w UMB) zapewnia włączanie treści programowych spójnych z aktualnymi koncepcjami i trendami w naukach podstawowych i klinicznych oraz stosowanie innowacyjnych metod diagnostycznych i terapeutycznych. Podobnie, dzięki systematycznie zbieranej, zwrotnej informacji uzyskiwanej od interesariuszy zewnętrznych oraz absolwentów, program uwzględnia aktualne

potrzeby i wymagania pacjentów. Szczegóły programu zawarte są w corocznie aktualizowanych sylabusach poszczególnych zajęć dydaktycznych.

Na Wydziale istnieje Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych (Załącznik Nr 70). Podczas hospitacji ocenie podlegają:

A. Ocena merytoryczna zajęć dydaktycznych (Załącznik nr 71), w tym:

- zgodność tematu zajęć z treściami programowymi przedmiotu
- przygotowanie prowadzącego do zajęć
- kontakt ze studentami/doktorantami oraz stosowane metody aktywizacji studentów/doktorantów
- wykorzystanie pomocy naukowych i materiałów dydaktycznych (w tym nowoczesnych metod prowadzenia zajęć)
- ocena formujących metod weryfikacji efektów kształcenia

B. Opinia studentów (Załącznik nr 72), w tym:

- Dotycząca dostępu do biblioteki i jakości księgozbioru
- Dotycząca warunków kształcenia

C. Ocena warunków kształcenia przez Zespół hospitujący (Załącznik nr 73) - w przypadku zajęć prowadzonych stacjonarnie.

D. Ocena dostępu do biblioteki i jakości księgozbioru przez Zespół hospitujący (Załącznik nr 74).

Wydziałowy Zespół podczas hospitacji stacjonarnych dokonuje oceny warunków kształcenia, przy czym prowadzone są badania ankietowe podczas hospitacji zajęć dydaktycznych, dotyczące opinii studentów na temat oceny warunków kształcenia. Analiza hospitacji jest dokonywana przez Koordynatorów grup roboczych Wydziałowych Zespołów lub Przewodniczących Wydziałowych Zespołów, a następnie w postaci raportu zbiorczego hospitacji (RzH) jest przedstawiana całościowa analiza danych wraz z wnioskami przez Wydziałowy Zespół Radzie Wydziału. Po zatwierdzeniu raportu Wydziałowego Zespołu przez Radę Wydziału jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi.. Wyniki hospitacji zajęć prowadzonych przez doktorantów są przekazywane do Szkoły Doktorskiej w ww. terminie. Dyrektor Szkoły Doktorskiej prezentuje wnioski w postaci raportu Rektorowi.

Obok cyklicznej oceny nauczycieli akademickich i hospitacji zajęć dydaktycznych, ważnym elementem doskonalenia procesu kształcenia jest anonimowa opinia studentów. Poznaniu ich opinii na temat zajęć dydaktycznych, osób je prowadzących, a także jakości sprawowanej opieki dydaktycznej i naukowej służy ankietyzacja zajęć dydaktycznych (ćwiczeń, seminariów, wykładów). Całość zasad dotyczących ankietyzacji zawiera Regulamin ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami i doktorantami, stanowiący załącznik do Regulaminu Działania Systemu ZiDJK (Załącznik nr 75).

Ankietyzacji podlegają wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone w UMB (Załącznik nr 76, 77, 78). Dodatkowo prowadzone są badania ankietowe, dotyczące opinii prowadzącego o grupie studentów, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne. Zakres merytoryczny pytań zawartych w ankietach ustalany jest w wyniku konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Wypełnianie ankiet dydaktycznych jest dobrowolne, anonimowe i odbywa się w formie elektronicznej (w przypadku ankietyzacji zajęć dydaktycznych) oraz raz w roku (w przypadku ankiety dotyczącej systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami).

Anonimowa ankietyzacja jest dostępna w systemie informatycznym Uczelni. Opracowaniem wyników ankiet zajmuje się Sekcja ds. Planowania i Rozliczania Obciążeń Dydaktycznych we współpracy z Działem Informatyki. Wyniki ankiet przekazywane są do dnia 30 czerwca z Działu Informatyki do Dziekanów (dane dotyczące Wydziałów) oraz do kierownik Sekcji ds. Planowania, a następnie Uczelnianego Zespołu (dane dotyczące całej Uczelni) i zawarte są w raporcie podsumowującym z przeglądu jakości kształcenia Uczelnianego Zespołu, przedstawianym Senatowi do dnia 30 grudnia.

Wyniki ankiety podawane są do wiadomości władz wydziału, kierowników jednostek dydaktycznych oraz poszczególnych nauczycieli akademickich (poświadczających ocenę własnoręcznym podpisem). Wyniki ankiet doktoranckich są przekazywane do Szkoły Doktorskiej.

Wyniki oceny studenckiej w szczególności służą:

- okresowej ocenie nauczycieli akademickich, jako jedno z kryteriów branych pod uwagę,
- do identyfikacji mocnych i słabych stron procesu kształcenia na UMB, w tym jakości systemu opieki dydaktycznej i naukowej,
- do podjęcia działań naprawczych i doskonalących (indywidualnych i instytucjonalnych),
- do wyróżnienia i nagradzania najlepszych nauczycieli akademickich.

Dane z oceny jakości kształcenia Uczelnia wykorzystuje do:

- określania celów i planów poprawy jakości kształcenia,
- dostarczania czytelnych wzorców i standardów postępowania w zakresie kształcenia oraz zarządzania jakością kształcenia,
- ciągłego monitorowania jakości procesu kształcenia,
- wdrażania skutecznych, wielowymiarowych narzędzi zarządzania jakością kształcenia,
- regularnej oceny jakości procesu i efektów kształcenia,
- podejmowania stosownych, systematycznych działań doskonalących,
- stymulowania i nagradzania wysokiej jakości kształcenia,
- rozwoju kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich,
- identyfikacji, promowania i upowszechniania dobrych praktyk oraz wymiany doświadczeń w zakresie kształcenia oraz zarządzania jakością kształcenia,
- publikowania informacji na temat jakości procesu i efektów kształcenia,
- rozwoju współpracy w dziedzinie zarządzania jakością kształcenia z interesariuszami i partnerami Uczelni z kraju i zagranicą.

Uczelnia monitoruje postępy w nauce studentów na każdym etapie procesu kształcenia (jw.). Zgodnie z obowiązującymi standardami nauczania absolwent posiada teoretyczne oraz praktyczne umiejętności w zakresie profilaktyki, diagnostyki i leczenia niezbędne do wykonywania zawodu lekarza dentystry. Absolwenci posiadają podstawową wiedzę z zakresu przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studenci zdobywają w trakcie zajęć teoretycznych (wykłady, seminaria) i praktycznych (ćwiczenia). Potwierdzenie zdobytych efektów uczenia się w każdej jednostce odbywa się w drodze zaliczenia lub egzaminu. Zasady regulujące proces egzaminacyjny umieszczone są w Regulaminie Dydaktycznym Jednostki, zgodnym z Regulaminem Studiów. O zasadach zaliczenia przedmiotu studenci są informowani przed rozpoczęciem zajęć. Regulamin dostępny jest również na stronie internetowej jednostki. W każdym zakładzie/klinice, w którym/której odbywają się zajęcia z przedmiotów kierunkowych, obowiązuje indywidualna imienna karta ćwiczeń, na której potwierdza się zdobyte efekty uczenia się. Jeśli przedmiot trwa kilka semestrów, obowiązuje ciągłość dokumentacji. Student ma obowiązek zaliczyć każde ćwiczenie. Kolejne partie materiału zaliczane są również w formie kolokwium pisemnych lub ustnych. Kolokwium przeprowadzane jest przez asystenta prowadzącego przedmiot. Jeśli kolokwium odbywa się w formie pisemnej, to prace są przechowywane przez asystenta do zakończenia procesu kształcenia w danym zakresie. Postępy w nauce wpisywane są do kart egzaminacyjnych oraz protokołów rozliczeniowych i egzaminacyjnych. Dane dotycząc ocen znajdują się też w elektronicznym systemie obsługi dydaktyki Verbis. W uczelni, od bieżącego roku akademickiego, funkcjonuje indeks elektroniczny.

Student ma wgląd w dokumentację zaliczającą dany materiał. Skala ocen i kryteria ich wystawiania dostępna jest w każdej jednostce przed rozpoczęciem roku akademickiego. Po zakończeniu każdego roku odbywają się Rady Pedagogiczne, gdzie są szczegółowo omawiane postępy w nauce danych roczników, grup studenckich, czy poszczególnych studentów. Egzamin/zaliczenie końcowe odbywa się w formie pisemnej (test lub pytania otwarte) lub ustnej. Dokumentacja z przeprowadzonego egzaminu jest dostępna w zakładzie/klinice prowadzącej dany przedmiot przez okres trzech lat. Po tym okresie

jest niszczone. Wyniki egzaminu/zaliczenia są przekazywane studentom z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych, a następnie w formie protokołu egzaminacyjnego do Dziekanatu i w dalszej kolejności do Archiwum Uczelni, gdzie są przechowywane nie krócej niż pięć lat. W Uczelni obowiązuje też system Verbis, w którym w formie elektronicznej dokumentuje się wyniki egzaminu/zaliczenia przekazując je automatycznie do Dziekanatu. W przypadku przedmiotów kierunkowych przeprowadza się egzamin praktyczny i teoretyczny (najczęściej w formie testu). Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie wszystkich ćwiczeń oraz wykonanie określonej w regulaminie jednostki liczby zabiegów (tzw. norma zabiegów klinicznych), ustalonej przez dany zakład/klinikę jako niezbędna do nabycia określonych umiejętności praktycznych. Sylabus sporządzony dla danego przedmiotu zawiera sposoby oceny efektów uczenia się oraz metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się.

Na V roku studiów każdy student dokumentuje swoją wiedzę i umiejętności praktyczne uzupełniając w poszczególnych zakładach/klinikach dziennik praktyk: praktyczne nauczanie kliniczne ([Załącznik Nr 79](#)). Dziennik Praktycznego Nauczania Klinicznego został przyjęty Uchwałą Rady Wydziału zgodnie z zaleceniami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28.08.2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego oraz lekarsko-dentystycznego. W dzienniku zawarte są umiejętności A - czynności związane z daną umiejętnością student wykonał samodzielnie oraz umiejętności B – student zna zasady wykonywania czynności z nią związanych i potrafi przy nich asystować. Na zakończenie cyklu kształcenia wypełniony dziennik praktyk student dostarcza do Dziekanatu. Dziennik praktycznego nauczania jest integralną częścią dokumentacji niezbędnej do uzyskania dyplomu

Ostatecznym potwierdzeniem efektów kształcenia jest Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy.

Zgodnie z §4 ust. 3 Regulaminu Działania Systemu ZiDJK, nauczyciel akademicki odpowiedzialny za realizację przedmiotu, przedkłada do 15 września, przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego właściwemu Dziekanowi wypełniony arkusz „Weryfikacja i ocena realizacji efektów uczenia się” ([Załącznik nr 80](#)). Po zakończeniu roku akademickiego arkusze są poddawane analizie przez Rady Programowe, przy czym wnioski z ww. analiz są przekazywane do dnia 30 marca każdego roku akademickiego za poprzedni rok akademicki Wydziałowemu Zespołowi i wykorzystywane w trakcie prac przy projektowaniu i doskonaleniu programów studiów i planów studiów na kolejny cykl kształcenia.

Każdego roku Przewodniczący Wydziałowego Zespołu otrzymuje od kierowników jednostek dydaktycznych analizę przeprowadzonych przez nich ankiet dotyczących opinii prowadzącego o grupie studentów i doktorantów, z którą przeprowadził zajęcia dydaktyczne ([Załącznik nr 81](#)). Wyniki tej ankietyzacji mogą być wykorzystane przy konieczności dokonywania indywidualnej analizy oceny pracownika w sytuacjach spornych.

Monitorowanie losów absolwentów oraz opinii pracodawców i potencjalnych pracodawców prowadzone jest przez Uczelniane Biuro Karier w formie anonimowej ankiety kierowanej do absolwentów, pracodawców i potencjalnych pracodawców. UBK działa w porozumieniu z Wydziałowym Zespołem współpracującym z interesariuszami zewnętrznymi, wchodzącymi w skład grupy roboczej. Raport z monitorowania kariery zawodowej absolwentów jest przedstawiany przez Prorektora ds. Kształcenia Uczelnianemu Zespołowi wraz z postulatami działań doskonalących system jakości kształcenia w zakresie prawidłowości kształtowania sylwetki absolwenta i weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	-	-

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustabilizowana kadra dydaktyczna, duże doświadczenie i wysokie kwalifikacje kadry posiadającej duży dorobek naukowy. 2. Nowoczesna, scentralizowana baza dydaktyczna. 3. Rozwijanie innowacyjnych obszarów działalności klinicznej. 4. Funkcjonowanie narzędzi informatycznych do obsługi wszystkich gałęzi i obszarów działania UMB. 5. Bogata oferta dotycząca dodatkowych szkoleń praktycznych, także zagranicznych. 6. Stała, czołowa pozycja absolwentów kierunku lekarsko-dentystycznego na egzaminie LDEK. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niskie płace w niektórych obszarach, które przyczyniają się do odpływu kadry (do innych uczelni w kraju i za granicą). 2. Brak dobrej komunikacji z Uczelnią dla studentów spoza regionu/kraju (brak lotniska, ograniczone połączenia krajowe).
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duża oferta źródeł finansowania prac naukowo-badawczych, możliwość aplikacji o nowe programy badawcze oraz pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji związanych z rozbudową bazy klinicznej. 2. Doskonalenie innowacyjnych technik kształcenia, rozwój medycyny symulacyjnej oraz metod kształcenia na odległość. 3. Aktywizacja współpracy krajowej (międzywydziałowej i międzyuczelnianej) oraz międzynarodowej. 4. Perspektywa przebudowy Uczelni w oparciu o młodych naukowców (zmiana mentalności i sposobu działania, programy specjalne, stypendia zagraniczne). 5. Rosnący popyt na wysokospecjalizowane usługi medyczne, wynikający z rozwoju 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niestabilność i niejasność uregulowań prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego i kształcenia na kierunkach medycznych. 2. Ograniczenie środków finansowych z budżetu państwa na finansowanie nauki, malejące środki na finansowanie kosztów utrzymania infrastruktury badawczej oraz zmienność przepisów utrudniająca indywidualne planowanie ścieżki kariery pracowników. 3. Niski poziom płac pracowników naukowo-badawczych, skutkujący odejściem pracowników. 4. Rosnące koszty utrzymania obiektów, w których realizowana jest działalność dydaktyczna. 5. Obniżający się poziom kompetencji i wiedzy absolwentów szkół średnich.

	techniki i procedur medycznych, starzenia się społeczeństwa oraz postępu technicznego.	
--	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Białystok, dnia 28 września 2023 r.

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki (2022/2023)	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I				
	II				
	III				
	IV				
II stopnia	I				
	II				
jednolite studia magisterskie	I	75	73	18	19
	II	71	72	10	15
	III	65	65	10	15
	IV	69	67	9	13
	V	64	68	-	8
	VI	-	-	-	-
Razem:		344	345	47	70

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	...				

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	...				
	...				
II stopnia	...				
	...				
	...				
jednolite studia magisterskie	2020/2021	74	65	18	9
	2021/2022	74	65	18	8
	2022/2023	73	64	18	8
Razem:		221	194	54	25

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 semestrów 304 ECTS
łącna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	3935
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	243,2 ECTS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	270,5
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	20,8
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	8
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	20
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁶	180 godzin

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 4586+480 praktyk/ I rok cyklu – 236 godzin
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ j.w.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
		<i>wszystkie zajęcia prowadzone są w takim samym wymiarze na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych</i>	
Anatomia człowieka	wykłady, ćwiczenia	155	11
Histologia, cytofizjologia i embriologia	wykłady, ćwiczenia	90	7
Biofizyka	wykłady, ćwiczenia	45	2,5
Biologia	wykłady, ćwiczenia	20	1
Chemia zintegrowana z materiałoznawstwem	wykłady, ćwiczenia	20	1
Biochemia	wykłady, ćwiczenia	100	7
Pierwsza pomoc medyczna	wykłady, ćwiczenia	30	1,5
Nauczanie przedkliniczne	wykłady, seminaria, ćwiczenia	140	9
Ergonomia w stomatologii	wykłady, ćwiczenia	30	2
Stomatologia społeczna	wykłady, seminaria, ćwiczenia	60	4
Materiałoznawstwo stomatologiczne	wykłady, ćwiczenia	70	4,5

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Fizjologia	wykłady, seminaria, ćwiczenia	120	10
Stomatologia zachowawcza z endodoncją	wykłady, seminaria, ćwiczenia	525	32,5
Choroby przyzębia	wykłady, seminaria, ćwiczenia	160	10
Patomorfologia	wykłady, ćwiczenia	60	5
Mikrobiologia jamy ustnej	wykłady, ćwiczenia	45	3
Mikrobiologia	wykłady, ćwiczenia	22	2
Podstawy genetyki i biologii molekularnej	wykłady, seminaria	20	1
Protetyka stomatologiczna	wykłady, seminaria, ćwiczenia	510	32,5
Profesjonalizm w medycynie	wykłady, seminaria	29	2
Zdrowie publiczne	wykłady, seminaria	25	2
Patofizjologia	wykłady, ćwiczenia	60	5
Radiologia	seminaria, ćwiczenia	15	1
Farmakologia	wykłady, ćwiczenia	80	5
Immunologia	wykłady, ćwiczenia	22	2
Pediatria	wykłady, ćwiczenia	70	4
Choroby wewnętrzne	wykłady, ćwiczenia	135	8
Chirurgia	wykłady, ćwiczenia	48	3
Onkologia	wykłady, ćwiczenia	20	1
Stomatologia dziecięca i profilaktyka stomatologiczna	wykłady, seminaria, ćwiczenia	280	16
Patologia jamy ustnej	wykłady, seminaria, ćwiczenia	32	2,5
Radiologia stomatologiczna	wykłady, seminaria, ćwiczenia	100	6,5
Neurologia	wykłady, ćwiczenia	15	1
Rehabilitacja	wykłady, ćwiczenia	15	1
Farmakologia kliniczna	wykłady, seminaria	24	1
Fizjologia ciąży	wykłady, ćwiczenia	15	1

Okulistyka	wykłady, ćwiczenia	15	1
Medycyna sądowa	wykłady, ćwiczenia	15	1
Dermatologia i wenerologia	wykłady, ćwiczenia	30	2
Anestezjologia i reanimacja	ćwiczenia	10	1
Otorynolaryngologia	wykłady, seminaria, ćwiczenia	40	2,5
Choroby błony śluzowej	seminaria, ćwiczenia	25	3
Chirurgia stomatologiczna	wykłady, ćwiczenia	300	16
Chirurgia szczękowo-twarzowa i onkologia	wykłady, seminaria, ćwiczenia	130	8
Ortodoncja	wykłady, seminaria, ćwiczenia	195	11
Medycyna ratunkowa	wykłady, ćwiczenia	30	1,5
Gerostomatologia	ćwiczenia	45	2
Stomatologia zintegrowana wieku rozwojowego	ćwiczenia	40	2
Stomatologia zintegrowana wieku dorosłego	ćwiczenia	70	3
Zajęcia fakultatywne	ćwiczenia	110	8
Razem:		4262	270,5

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁸

nie dotyczy

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby
--------------------------------	--------------------------	--	----------------------------	---

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

				prowadzącej zajęcia ⁹
Razem:				

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁰

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami i polskimi)
Zajęcia w ramach projektu pn. „Program rozwoju kompetencji studentów kierunku techniki dentystyczne i kierunku lekarsko-dentystycznego UMB”	<ul style="list-style-type: none"> warsztaty z obsługi CAD-CAM - dwudniowe warsztaty wyjazdowe (Molini di Tures, Włochy) 	letni 2018/2019	stacjonarne	angielski	24

⁹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

<p>5 dniowe wizyty studyjne (40h dydaktycznych) z zakresu technologii CAD-CAM w centrum protetyczno-edukacyjnym Zirkonzah (Gais, Włochy) w ramach projektu pn. „Zintegrowany Program Kształcenia z wykorzystaniem innowacyjnych metod w zespole stomatologicznym”</p>	<p>przedmiot wizyty: wykonanie wirtualnych projektów prac takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • most protetyczny 3-punktowy wsparty na implantach protetycznych wraz z wykonawstwem łączników indywidualnych i zastosowaniem baz tytanowych 	zimowy 2019/2020	stacjonarne	angielski	13
	<ul style="list-style-type: none"> • szablon chirurgiczny implantoprotetyczny 	zimowy 2021/2022	stacjonarne	angielski	11
	<ul style="list-style-type: none"> •roteza szkieletowa w technologii CAD/CAM 	letni 2021/2022	stacjonarne	angielski	11
		Zimowy 2022/2023	stacjonarne	angielski	12
		Letni 2022/2023	stacjonarne	angielski	11

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Załącznik nr 82

2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Załącznik nr 35

3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.

Załącznik nr 15

4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Załącznik nr 34

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów

dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Opis doświadczenia zawodowego w powiązaniu z celami kształcenia, efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku oraz treściami programowymi (jeśli dotyczy).

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

Szczegółowa charakterystyka została przedstawiona w ramach Kryterium 5 i stanowi Załącznik nr 45.

6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

nie dotyczy

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy) ¹¹							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

¹¹ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

7. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
8. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < >? / \ { | }&%# (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia

się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich,

pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

